

1 petak, 24.03.2006.

2 [Zatvorena sjednica]

3 (redigirano)

4 (redigirano)

5 (redigirano)

6 (redigirano)

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 (redigirano)

28 (redigirano)

29 (redigirano)

30

petak, 24.03.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudske postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 2559-2565 redigirane. Zatvorena sjednica.

petak, 24.03.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)
13 (redigirano)
14 (redigirano)
15 (redigirano)
16 (redigirano)
17 (redigirano)

18 [Otvorena sjednica]

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

20 Gospođo Richterova, možete nastaviti.

21 SVJEDOK: MARKO VUKOVIĆ

22 Ispituje gđa Richterova:

23 [Tužiteljica ispituje putem prevoditelja]

24 P: Gospodine svedoče, da li možete da me pratite na jeziku koji
25 razumete?

26

27

28

29

1 O: Da.

2 P: Hvala. Molim Vas recite nam svoje puno ime i prezime.

3 O: Marko Vuković.

4 P: Ja ću Vas pitati samo nešto o Vašem školovanju, odnosno o Vašim
5 osnovnim podacima najpre. Rođeni ste 20. decembra 1959. godine u Saborskom; je
6 li tako?

7 O: Da.

8 P: Hrvatske ste nacionalnosti?

9 O: Da.

10 P: Odrasli ste u Saborskom?

11 O: Da.

12 P: 1979. godine preselili ste se u Zagreb i tamo radili kao stolar, a do
13 januara 1991. godine, kada ste počeli da radite kao redovni policajac.

14 O: Da.

15 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Časni Sude, samo zarad Suda, htela
16 bih da kažem, odnosno da Vas uputim na atlas. To je dokazni predmet 23, a
17 konkretno Vas molim da pogledate 20. stranicu atlasa i pod A4 možete videti gde
18 se nalazi selo Saborsko. To je na dnu, u levom uglu te stranice.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

20 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

21 P: Gospodine Vuković, recite Sudu, molim Vas, koliko domaćinstava je
22 bilo u Saborskom. Govorim o periodu 1990 i početak 1991. godine.

23 O: Bilo je od... 300 kućnih brojeva, ali tu... ali je bilo stanovnika...
24 pa, 600, 700, tako.

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li je Saborsko bilo hrvatsko selo ili srpsko selo ili je
2 stanovništvo bilo mešovito?

3 O: Pa, većina je bila hrvatska i bilo je 6, 7 kuća ovih srpske
4 nacionalnosti od...oduvijek. I nastavnici su koji su bili i oni... stanovali su
5 tamo, srpske nacionalnosti, koji su, ne znam, iz Siska, iz... otkuda, iz
6 Petrinje dole.

7 P: Recite nam, molim Vas, da li je bilo još čisto hrvatskih sela u
8 blizini Saborskog ili sela koja su pretežno bila naseljena Hrvatima.

9 O: To je bilo na drugu tamo, prema Plitvičkim jezerima, Sertić Poljana,
10 Poljanak i to. Susjedno je Sertić Poljana prva, pa Poljanak drugi.

11 P: A da li je bilo srpskih sela? Možete li nam reći koja su srpska sela
12 bila blizu Saborskog?

13 O: Na drugu stranu, prema Ogulinu, bilo je ovo Lička Jasenica prva, pa
14 onda Blato, Plavča Draga, Plaški i tamo Latin, Vojnovac. To su bila srpska sela.

15 P: A kako biste opisali atmosferu, odnosno situaciju u Saborskom? Kako
16 su se ljudi slagali? Opet mislim na period 1990. i početak 1991. godine.

17 O: Pa, mi smo se slagali. Išli su ljudi u školu iz Jasenice kod nas,
18 peti, šesti, sedmi i osmi razred, jer su doli imali četiri razreda. Pa normalno
19 smo se slagali i išli doli u Jasenicu i oni kod nas. I spavali su neki kod mene,
20 moj iz razreda je spavao kod mene i ja sam kod njega.

21 P: Pa nećemo više ići u detalje, ali recite nam samo da li su se u nekom
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutku ti odnosi promenili, ti dobri odnosi.

2 O: Pa, nije to tako da se promijenilo, ono, šta ja znam, da smo se
3 svađali, tukli ili nešto... nešto da je bilo. Jednostavno se odsjeklo i nisam
4 mogô prolaziti kroz Jasenicu i tamo prema Ogulinu.

5 P: Rekli ste da je to bilo odsečeno. Zna li ko je odsekao?

6 O: Pa, to je bilo 1992... 1991., kad je kao zahuktalo se to, rat di je
7 bilo, doli u Petrinji, Pakracu, ne znam ni ja di je počelo, ja nisam ni pratio
8 tol'ko to. I onda je jednostavno... nismo mogli mi prolaziti iz Saborskoga u
9 Ogulin i tamo na tu stranu. Autobus nije vozio.

10 P: Samo sam htela da znam da li znate ko je odsekao to selo. Da li je
11 bilo nekih vojnika, paravojska, policija? Ko je to odsekao? Ako ne znate,
12 slobodno recite da ne znate.

13 O: Ne znam. Jednostavno, autobus ujutro u 5.10h je išô za Ogulin,
14 redovna linija i vratio se nazad iz Jasenice. Vra... Ko ga je vratio, ne znam. I
15 više nije ni dolazio. Otišao je preko Slunja za Ogulin i nije bila linija više
16 takva.

17 P: Da se vratimo sada na vreme kada ste Vi postali policajac. Da li se
18 sećate kada ste stupili u radni odnos tačno?

19 O: Je li 14. ili 15.01? Ne znam tačno. Mislim da je 15-ti.

20 P: Kada ste se zaposlili, da li ste... kad ste počeli da radite, da li
21 ste imali nekakvu obuku?

22 O: Pa, išli smo u Šimunsku, na neki kurs u Zagrebu.

23 P: A nakon tog kursa, kakvo ste dobili zaduženje? Kuda ste upućeni?

24 O: Iz Ogulina sam upućen u Plaški, jer je tamo bila postaja neka,
25
26
27
28
29
30

1 ispostava ustvari, u Plaškome. I onda sam tamo radio.

2 P: Da li znate ko Vam je bio starešina ili komandant? Sećate li se
3 njegovog imena?

4 O: U Ogulinu je bio glavni Ante Vujović, zapovjednik; a u Plaškom, Dušan
5 Latas, ispostave zapovjednik.

6 P: Koliko ste dugo ostali u Plaškom?

7 O: A mislim negdje oko 20 dana do... Ne znam tačno kad sam došao u
8 Plaški, datum, ali radio sam negdje do 26-og, 25.02. sam bio u Plaškome, 1991.

9 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

10 P: Prevodioci nisu razumeli datum. Hoćete li, molim Vas, da ga ponovite?
11 Dakle, otprilike do kada?

12 O: Do 26.02. ja mislim da je to bilo, kad sam zadnji dan radio u tome.

13 P: A šta se dogodilo? Šta Vas je nateralo da odete odatle?

14 O: Ma niš... Radio sam u patroli. I... ne znam, baterija od motorole, od
15 veze, nije bila ispravna, pa smo došli u postaju natrag da uzmemo bateriju. Ja i
16 Ilija Ćelina, policajac iz Blate, bili smo skupa. I u taj čas je upalo... došla
17 je neka Olga Šolaja, ja mislim, zubarica iz Plitvica. Da li je 11 da li 12
18 ovih... kako je meni Dušan Latas rekô u dežurani, da dođemo tamo, da su došli
19 Martićevci i ta Olga Šolaja, da potpišemo da ćemo raditi mi za Krajinu, policiju
20 Krajine.

21 P: A da li ste potpisali to parče papira?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Bili smo... Dušan nas je, zapovjednik, zvao da dođemo tamo, ali
2 nije bilo puno, mala je prostorija bila. I onda smo na vratima stajali, ja sam
3 rekao da ne mogu potpisat', da sam mu skoro potpisô nešto za hr...hrvatsku
4 policiju. A on veli: "Dobro, onda nemaš mjesta ovde." On nat... I rekô je Iliji,
5 Ilija isto nije htjeo potpisat'. I onda smo otišli...onda su nam rekli da nemamo
6 mjesta, da idemo za Ogulin.

7 P: A šta ste Vi znali o toj policiji Krajine ili krajiškoj policiji?
8 Kome je ona pripadala?

9 O: Pa, ja kol'ko sam samo čuo, ja ne znam, nisam ništa... nikoga vidijâ
10 do tada, nit' što, nego sam čuo kao da imaju neku obuku ili ne znam, kod Knina
11 negdje tamo, a ništa drugo.

12 P: Vi dakle niste znali kakva je to policija Krajine i kome pripada?

13 O: Nekom prip... vikali... kako su govorili "Martićeva policija". A
14 kol'ko to... Ništa drugo. A ko je tamo i kako, nisam znao.

15 P: A kuda ste otišli iz Plaškog?

16 O: U Ogulin, radit'.

17 P: Koliko ste ostali u Ogulinu?

18 O: Ostô sam... Ja ne znam koji to datum je bio tačno. Za... do Uskrsa,
19 dok je na Plitvicama bilo, dok je poginuo onaj jedan policajac, do tada smo
20 bili. I taj dan smo otišli i nismo se vraćali, nismo mogli više proći do
21 Saborskog.

22 P: Da li ste to rekli da više niste mogli proći do Saborskog?

23 O: Ne, iz Saborskog natrag u... Taj dan smo prošli u Saborski, naveče, s
24 autobusom.

25

26

27

28

29

30

1 P: Prevodioci Vas samo mole da govorite, ako možete, samo malo
2 razgovetnije u mikrofون.
3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I možda malo glasnije.
4 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]
5 P: A šta ste radili u Saborskom?
6 O: Pa, onda smo, telefon je radio, zvali Ogulin i oni su nam rekli da
7 ostanemo u Saborskom, koji smo u Saborskom od policajaca, koji živimo tamo. I
8 onda smo mi ostali.
9 P: Da li ste tamo osnovali policijsku stanicu?
10 O: Da. Onda su došli preko Slunja i tamo osnovali kao policijsku
11 ispostavu.
12 P: Koliko je otprilike bilo policajaca u Saborskom u to vreme?
13 O: Bilo je negdje oko 27-28 ovih aktivnih i pričuve je bilo 4-5. To...
14 32 je bilo. Mislim da je tako bilo.
15 P: A kakvo ste imali naoružanje?
16 O: Automatske puške, normalno, i pištolj.
17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo da nešto pojasnimo.
18 Vi ste nešto ranije rekli: "Oni su onda došli iz Slunja i tamo osnovali
19 policijsku stanicu." Ko su ti "oni"?
20 SVJEDOK: Ne "iz Slunja" nego "preko Slunja". Iz Ogulina je došao
21 zapovjednik, Ante Vujović i ne znam koliko specijalaca je bilo s njim, koji su
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 preko... tamo nekom neasfaltiranom cestom prolazili. I onda u Slunju i onda su
2 došli preko Plitvica u Saborsko.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A ko su "oni", ti koji su preko
4 Slunja došli, ti ljudi? To je moje pitanje.

5 SVJEDOK: Zapovjednik iz Ogulina.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zapovjednik čega?

7 SVJEDOK: Policije. Policije.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Je li to policije Krajine ili
9 hrvatske policije?

10 SVJEDOK: Hrvatske policije.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Tako, upravo zato i pitam.
12 Hvala Vam.

13 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

14 P: I samo da onda dalje još to pojasnimo. Dakle, postajali su regularni
15 polic... postojala je regularna policija, 28 policajaca sa Vama, plus ti
16 specijalci; je li tako? Specijalna policija.

17 O: Specijalna je došla sa zapovjednikom i onda su ostali, ne znam, 8, 10
18 dana. I oni su otišli natrag.

19 P: Oni su otišli natrag u Ogulin?

20 O: Da.

21 P: A nakon što su otišli, Vi ste tamo ostali sami, mislim na Vas 28
22 policajaca?

23 O: Da.

24 P: A kakva su Vam bila zaduženja kao polic...policiji u Saborskom u to
25 vreme?

26 O: Ništa. Držali smo punktove u slučaju kakvog napada ili nešto da... po
27 danu dva policajca a po noći tri. Onako, u selu i na kraju Saborskog, prema
28 Ličkoj Jasenici.

29 P: Recite nam, da li su postojali neki vojni objekti u tom kraju?

30

1 Mislim na objekte JNA.

2 O: U Saborskom nisu postojali, nego u Ličkoj Jasenici i gore di je pruga
3 prolazila, vlak je prolazio i tu je bila vojarna, kasarna...kako da rečem /sic/
4 JNA. I... i poligon je bio na drugu stranu Saborskog, vojni poligon JNA.

5 P: Da li su vojnici JNA ili vozila JNA prolazili kroz Saborsko u bilo
6 kom periodu?

7 O: Oni su prolazili iz... sa dva ova oklopna neka... BOV-ovi, kako se
8 zovu, iz Plitvica ozgor /sic/ kroz Poljanak i Sertić Poljanu i u Ličku Jasenicu,
9 kroz Saborski su prolazili svaki dan kao... Rekli su da je to neka patrola
10 njihova.

11 P: A koli... kako često su prolazili kroz Saborsko?

12 O: Pa, oko 10 sati ujutro su išli iz Plitvica u Ličku Jasenicu. Sad, kud
13 su išli, jesu li u Plaški, jesu li... ja ne znam, samo prema dole su prolazili.
14 A popodne su išli natrag.

15 P: Moje pitanje je bilo: koliko često? Time sam mislila da li su
16 prolazili svakoga dana ili jednom nedeljno, jednom mesečno?

17 O: Svakoga dana su prolazili do... Kad je počelo granatiranje, onda su
18 ove starije žene i ljudi stali na cestu, nisu 'tili... nisu im dali da prođu. I
19 oni su govorili da oni ne pucaju, dok je jedna baba prinesla /sic/ taki... onaj,
20 od 82 mm onaj... od granate onaj zadnji dio. I piše... pokazala je JNA da piše,
21 da je to njihovo.

22 P: A kada kažete "nakon granatiranja, kada je počelo granatiranje", o
23 kom periodu mislite? Na koji dan ili datum mislite?

24 O: Joj, ko će sad oni datum... Nego... To kad je bilo 05.08, mislim,
25 granatiranje i poslije, onda su i ljudi ustali i nisu... Onda poslije nisu

26

27

28

29

30

1 prolazili svaki dan nego svaki peti dan, peti, šesti, zavisi kako, ali niko ih
2 nije dirô niš'.

3 P: U redu. Dakle, pre 05. avgusta, oni su mogli prolaziti kroz Vaše
4 selo; je li tako?

5 O: Jesu i to su... Prije su prolazili normalno svaki dan, a poslije su
6 malo rjeđe, peti, šesti dan, zavisi kako kada. Nisu svaki dan.

7 P: Htela bih sada da Vas podsetim na događaje od 05. avgusta, da o tome
8 razgovaramo. Kada je počelo granatiranje... kada je počelo granatiranje, u koje
9 doba dana?

10 O: Mislim oko 09.00 sati ujutro da je bilo nešto... 8.00h, 08.30h-
11 09.00h. Ne znam točno vrijeme, ali mislim da je tako nešto.

12 P: A gde ste se Vi nalazili u to vreme?

13 O: Dole u... do... doli na punktu do Ličke Jasenice.

14 P: Da li je pre napada na Saborsko bilo ikakvih ultimatumâ ili zahteva
15 koje su postavile srpske strane... srpske snage?

16 O: Ne, nije.

17 P: Da li je bilo ikakvih nagoveštaja koji su ukazivali na to da će
18 granatiranje početi toga dana?

19 O: Pa nije za granatiranje ništa.

20 P: A koliko je trajalo granatiranje toga dana, dakle 05. avgusta?

21 O: Pa to su... Nije to da je sad jedna za drugom granata, nego ono, baci
22 par pa sačeka 15-20 minuta, pa ponovo par, pa... Tako, bilo je skoro do popodne,
23 do 2.00-3.00 sata. Ne znam točno baš, al' dugo je... Trajalo je samo po 15
24 minuta, onda odmara, pa šta...

25 P: Da li ste uspjeli da izbrojite koliko je granata palo na Saborsko toga
26 dana?

27 O: Pa, negdje oko 150 i možda i više čak. Ja sam to sve imao... pisali

28

29

30

1 smo. Zapovjednik ovaj što je bio, Slavko Ceranić, on je pisao i ja sam onda isto
2 to. Ali to je sve ostalo, zapaljeno, tako da ja ne znam točno sve. Samo ih je
3 dosta palo. 150 sigurno, samo je /?bolje/ više.

4 P: U vreme kad je počelo granatiranje ili u toku granatiranja, da li ste
5 Vi pokušali da uzvratite na napad? Da li ste se branili?

6 O: Pa nismo imali čim, jedino puške i pištolje što smo imali. Mi nismo
7 imali ni minobacača ni ništa.

8 P: A u vreme kada je počelo granatiranje 05. avgusta, da li je još neka
9 jedinica, osim Vaše redovne policijske jedinice, dakle Vaše policijske jedinice
10 regularnih snaga, da li je bilo nekih hrvatskih... neka hrvats... hrvatskih
11 specijalnih jedinica?

12 O: Mislim... bila je ova specijalna iz Duge Rese. Oni su bili
13 stacionirani u školi, ako bude kakvi napad i to, da onda pomognu na... kao da
14 napravi se linija neka, ili tako nešto, obrane.

15 P: Da li su oni uspostavili liniju odbrane?

16 O: Oni su uspostavili i... Al' su utekli, samo... ne znam, za Slunj...
17 te... po noći. Oko 10.00-11.00 sati su napustili sve, ostalo je samo mi, iz
18 Saborskog policija.

19 P: A u toku granatiranja 05. avgusta, da li ste videli da li je bilo
20 oštećenih kuća?

21 O: Pa bilo nije... Ne znam, jedna ili dvije bile su pogođene, a ovo je
22 drugo pokraj padalo, ali više je po groblju padalo i oko groblja i tako. Ne znam
23 šta je im ci... što je bio cilj.

24 P: Da li ste pokušali da komunicirate sa Srbima...

25 O: Pa nismo ni mogli, nismo...

26 P: ...o tome što se događa?

27 O: Nismo ni imali struje, ni išta. Nismo mogli.

28 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude?

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

2 G. MILOVANČEVIĆ: Imam jedan prigovor. Pitanje je glasilo: "Da li ste
3 pokušali da komunicirate sa Srbima?" Mislim da se radi o jednom velikom
4 uopštavanju. Može biti "napadač", može se ono označiti bliže ili dalje, ali ovo
5 ovako mislim da nije korektno. Ako neko tuče, onda to tuče neka jedinica. Može
6 ona biti sastavljena od pripadnika srpske nacionalnosti ili bilo koje druge
7 nacionalnosti, ali to nisu Srbi. To su, dakle, "napadači". A možemo dobiti
8 objašnjenje kojoj jedinici pripadaju: da li su Teritorijalna odbrana,
9 dobrovoljci, JNA ili bilo ko drugi ili treći.

10 Jer, da bih bio dobro shvaćen, mi smo pre neki dan imali napad izraelske
11 vojske na zatvor u Palestini, pa niko ne kaže "Jevreji su napali zatvor", nego
12 je napala izraelska vojska. A kad bi rekli "Jevreji", to bi već bio skandal, a
13 ja ne bih želeo da se to ovde ponavlja.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja bih samo hteo da predložim da kada
15 gospodin Milovančević ustane da stavi prigovor, Vi možete sestati. A onda, kada on
16 završi, onda možete ustati.

17 Imate li odgovor?

18 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Da. Nastojacu sada da pojašnjavam
19 ko je napao selo Saborsko. I znam da nisam bila dovoljno konkretna kada sam
20 pokušavala da utvrdim ko su bili napadači, koristeći taj izraz "Srbi". Ako mogu,
21 ja bih sada pojasnila ovo.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete nastaviti.

23 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

24 P: Gospodine Vuković, u vreme napada ili u periodu nakon toga, da li ste
25
26
27
28
29
30

1 saznali ko Vas je napao?

2 O: Pa, mogli smo samo za...zamišljati ko je, ali ko je... ko jê,
3 ustvari, koja ili kakva paravojska ili JNA, je li... Samo je... mogô si po,
4 onome, minobacaču znati da je JNA /nerazgovijetno/, a ko jê na drugoj strani,
5 to... ko baš tuče, to nismo znali ko je točno.

6 P: A sada ću ponoviti pitanje: da li ste pokušali da komunicirate sa
7 bilo kim? Ili, da li ste pokušali da saznate sa kim možete stupiti u kontakt
8 kako bi se obustavilo granatiranje?

9 O: Ne, nismo mogli. Kako? Nismo imali ni struje ni... što... ni telefona
10 ni ništa. Sve je išlo iz Ogulina preko Plaškoga, preko... Sve je bilo prekinuto.

11 P: Vi ste svedočeći rekli da ste u jednom trenutku, tokom granatiranja,
12 zaustavili jednog starešinu JNA i da mu je žena iz Vašeg sela... jedna žena iz
13 Vašeg sela pokazala šrapnel ili deo nekakve bombe. Sećate li se da ste to
14 izjavili?

15 O: Da.

16 P: I kako je taj čovek reagovao kada mu je ova žena pokazala ostatke tog
17 oruđa?

18 O: Pa ništa, stala je, gledala. Ona mu pokaže: "Niste Vi, a... a ovde
19 kao piše JNA. Čije je to jê? Jeste Vi JNA?" Kaže: "Da." I ništa.

20 P: Šta se sa civilima desilo 05. avgusta? Jesu li oni ostali u selu ili
21 su iz njega otišli?

22 O: Otišli su u... preko Rakovice, preko šume, ko sa traktorom, ko sa...
23 ne znam ni ja kako ko je otišô. I u Grabovac, jer tamo je došô Crveni križ.
24 Koliko ih je bilo? Da l' dva autobusa, da l' tri, ne znam. I onda su djeca i

25

26

27

28

29

30

1 starije žene koje su nemoćne i to, otišle. Kud ih je otpeljalo, ne znam ko je
2 pratio to dalje, za Crikvenicu, na more tamo. A ovi drugi su se... i neki su se
3 vratili prvi dan, neki su se vratili drugi dan nazad... natrag u selo, u
4 Saborsko, iz Grabovca.

5 P: I nakon što su se neki od njih vratili, možete li nam reći koliko je
6 otprilike seljana u tome selu ostalo nakon 06., 07., 08. avgusta?

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nisam siguran da sam dobro shvatio.
8 Nakon što su se vratili odakle?

9 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Svedok je izjavio: "Što se drugih
10 tiče, neki su se vratili prvog dana a neki su se drugog dana vratili iz Grabovca
11 u Saborsko."

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu.

13 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

14 P: Dakle, nakon što su se neki od njih vratili, kako ste Vi to rekli,
15 možete li nam sada reći koliko je otprilike civila još uvek bilo u Saborskom u
16 tom trenutku?

17 O: Pa ne znam koliko ih more /sic/ stati. Ako su dva ili tri autobusa,
18 al' mislim da oko 400 da ih se vratilo natrag.

19 P: Takođe ste izjavili da je specijalna jedinica iz Duge Rese te iste
20 noći, 05. avgusta, otišla. Jeste li Vi pokušali da dobijete pomoć sa neke druge
21 strane?

22 O: Je. Ujutro sam išao u Slunj i tamo od zapovjednika Panića tražio da
23 li more pustit' nekoliko policajaca, 15, 20, kol'ko već može, da nam budu... ako
24 bude veći napad da bude... barem da imamo... da nas je više.

25 P: Znete li kakvo su naoružanje sa sobom doneli ti ljudi iz Slunja?

26

27

28

29

30

1 O: Isto puške su nosili i pištolje. I municije su, kol'ko je metaka, 60,
2 kol'ko su dužili i tol'ko su i donesli /sic/. Ne znam kol'ko je u stvari
3 točno... kol'ko dūže i kol'ko su oni tamo imali.

4 P: Koliko je vremena ta jedinica ostala u Saborskom?

5 O: A 10 do 12 dana, 15, ne znam točno. Al' 10 su ti... 10 su sigurno da
6 su bili.

7 P: Jeste li Vi u toku meseca septembra dobili ikakvu značajnu pomoć? Pri
8 tome mislim i na ljudstvo i na municiju.

9 O: Jesmo, iz Zagreba smo... Konvoj je došô. Išô je preko Lipica,
10 Glibodola i onda šumskom cestom preko Javornika i u Saborski. Neasfaltirana
11 šumska cesta.

12 P: Znete li koliko je ljudi bilo u tom konvoju?

13 O: Pa, stotina, ja mislim. 100, 110, tako nešto.

14 P: Ko su bili ti ljudi? Policajci, civili...

15 O: To su ljudi bili iz Saborskoga svi, koji su radili u Zagrebu, Rijeci,
16 Splitu i... samo što su se skupili na jednom mjestu u Zagrebu. Ko ih je skupio,
17 ne znam, nemam pojma. I oni su došli u Saborski onda kao pomoći... pomoć u
18 Saborski. I hranu dopeljali i što ti ja znam, cigarete i tako.

19 P: A jesu li doneli oružje?

20 O: Jesu. Donesli su i ovi... puškomitraljeza. To su stari oni. Nešto
21 minobacača - dva valjda, mislim, da su bila minobacača - i "protivavionac"...
22 protivavionsku ovu obranu neki... ne znam ni ja kako se zove.

23 P: Na putu od Saborskog, da li se nešto desilo?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, tamo di su držali, ko je to, jesu bili paravojni kak'i u
2 Glibodolu, zarobili smo... ne mi, ovi što su išli iz Zagreba, nego... oni su
3 zarobili devet... osam ili devet... devet mislim da je bilo, što mlađih što
4 starijih osoba. Jedna je bila stariji. Neki Milan Boca mislim da je bio stariji.

5 P: Kažete da su oni zarobili ljude koji su došli iz Zagreba. Je li to
6 tačno ili smo mi možda pogrešno razumeli zbog lošeg prevoda ili...

7 O: Ma ne, nego su ovi iz Zagreba što su išli, oni su zarobili. Tu je bio
8 neki punkt, ovaj, više Ličke Jasenice, to je Glibodol. Iz Glibodola se ide... iz
9 Ličke Jasenice i za Dabar. I tu je punkt neki držan. Kakva formacija je tu
10 spadala, ja ne znam kome je pripadala. Pripadala je doli drugoj strani, ovoj iz
11 Ličke Jasenice, samo ne znam kak'a je četa, čije li je... Ne znam to.

12 P: Ali ko su ljudi koji su bili zarobljeni? Koje su nacionalnosti bili?

13 O: Srpske nacionalnosti.

14 P: Jeste li poznavali ikoga od njih?

15 O: Poznavao sam dva; Duška Jovičića i Damira Vorkapića. Oni su radili u
16 policiji s menom /sic/. Jovičić je bio prije u miliciji, a Vorkapić Damir, on je
17 iz Plaškoga i on je počeo u policiji kao i ja, isti dan, 15.01.1991.

18 P: A jesu li ti zarobljeni ljudi bili odvedeni u Saborsko?

19 O: Da.

20 P: Jeste li ih videli?

21 O: Pa vidio sam. Sjedili su u sobi tamo, u policiji. Ovaj zapovjednik
22 što je kao došao, zapovjednik ratne jedinice Saborskog iz Zagreba, on je s njima

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imâ... obavljâ razgovore i tako.

2 P: Jeste li primetili da li su zarobljenici na odeći imali ikakve
3 oznake?

4 O: Oni su bili... U civilu su bili svi, samo što su imali oružje,
5 gorina... kad ih je zarobilo. A Damir Vorkapić je imô... imali su traperice - i
6 ovaj Duško Jovičić - i gori ovu šarenu, maskirnu uniformu sa tu nekom oznakom
7 Krajine.

8 P: Kažete "oznaka Krajine". Možete li biti malo konkretniji? Možete li
9 nam reći kako je ta oznaka izgledala?

10 O: Pa, tako je sjedio, nije... Ja sam... nisam ulazio u prostoriju, jer
11 je zapovjednik pričao s njima. Kao vidilo se ono... jedni... kako bih kazao...
12 dvoglavi... dvoglavi orao. Ne znam je li /?razumljivo/.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Znete li čije su to jedinice te
14 oznake bile?

15 SVJEDOK: Pa, to nije trebalo... Pošto su Vorkapić i ovaj Jovičić radili
16 u policiji, oni su potpisali za Krajinu da će odu radit'. I ostali su u Plaškom.
17 Onda, navodno, mislim da su to bili... milicija SAO Krajine.

18 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]

19 P: Koliko su vremena zarobljeni ljudi ostali u Saborskom?

20 O: Pa, ja sad ne bih znao točno reći kol'ko su bili, al' bila je
21 razmjena, jer su bila tri iz Drežnik Grada zarobita i negdje u... kod Slunja i
22 odvedeni u Plaški. I onda su ova... ovih devet zamijenili smo za ta... za
23 trojicu. To je ovaj zapovjednik ratne jedinice to koordinirâ. Poslâ je

24

25

26

27

28

29

30

1 ovoga jednoga maloga što je bio zarobit da ide u Jasenicu doli i da... poslâ mu
2 pismo... nekom. I ovaj mali je... mali je došao natrag i onda je bila u 05.00h
3 naveče razmjena. Da li isti... isti ili drugi dan, ne znam. Mislim da drugi dan,
4 ne znam točno, jer nisam bio ja u tome.

5 P: Dakle, tih devet Srba razmenjeno je za tri osobe koje nacionalnosti?

6 O: Hrvatske nacionalnosti.

7 P: Tokom, odnosno nakon te razmene, da li je bilo i nekih drugih
8 uhapšenih, zarobljenih osoba?

9 O: Je, isto i... Mislim da je isti čas bilo, možda u 05.00 sati popodne,
10 06.00h... je zarobit... Iz Saborskog kad se ide u Rakovicu šumskom cestom,
11 zarobit je Vlado Vuković, Ivica Vuković ili Ivan, ne znam kako mu točno ime, je
12 l' Ivan ili Ivica ili... i jedan Bosanac koji je htio ići u Kladušu. On je bio
13 iz Kladuše, samo je došao iz Zagreba sa ovima iz Saborskoga i htio je ići u
14 Kladušu kod žene i djece. Njih trojica su zarobiti i odvedeni u Plaški. Tako sam
15 čuo da su bili u Plaškom poslije. Nisam zn... nismo znali di su i što.

16 P: Ja shvatam da Vi niste bili prisutni u trenutku kada su ti ljudi
17 uhapšeni, ali jeste li možda čuli, saznali od nekoga ko je te ljude uhapsio?

18 O: Ne, ne... ne znam točno ko je bio tu i kako i šta.

19 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da je došlo
20 vreme za pauzu.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste. Ako Vam to odgovara,
22 napravićemo sada pauzu i nastaviti sa radom u 16.00h.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 15.30h
2 ... Sjednica nastavljena u 16.04h
3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molimo ustanite.
4 Izvolite sestti.
5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospođo Richterova.
6 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod]
7 P: Gospodine Vuković, pre pauze govorili smo o okolnostima u kojima je
8 stigao ovaj konvoj ljudi iz Zagreba i Rijeke u Saborsko. Da li Vam je poznato ko
9 je bio komandant ili zapovednik tim ljudima?
10 O: Marko Krizmanić.
11 P: Tih 100 ljudi, manje ili više 100 ljudi, da li su oni obrazovali
12 nekakvu jedinicu?
13 O: Pa, ja ne znam nekako... kako su nazvali... Ratna jedinica Saborsko,
14 što ja znam, tako nešto. Al' mislim da je Ratna jedinica Saborsko, da su tako.
15 P: Po Vašem saznanju, da li su oni na bilo koji način pružili nekakav
16 efektivan ili efikasan otpor?
17 O: Pa, oni su se rasporedili o... položaje okolo Saborskoga, kol'ko
18 je... kako je zapovjednik taj naredio. To su napravili i onda tako smo se
19 održavali jedno vrijeme.
20 P: Jedno vreme. A koliko dugo?
21 O: A dok je palo Saborsko. Koje je to bilo? 11.11. ili 12.11.
22 P: Govorićemo o događajima od 12. novembra, ali sada bih htela da se
23 vratimo na granatiranje. Granatiranje je počelo 05. avgusta. Da li je
24 granatiranje trajalo ili da li je vršeno i u septembru mesecu?
25 O: Pa vršeno je, normalno, do... i do napada... do kraja, dok je palo
26 Saborsko. Ne svaki dan, ali je bilo svaki drugi dan ili i... Jedan dan malo,
27 drugi dan malo više bace granata i tako. I napadnu sa strane Plitvica. Od
28 Poljanka da je bilo jedanput napad, samo ne znam točno koji datum je to bio.
29
30

1 P: Kako to mislite jedan napad iz Poljanka? O čemu to govorite?

2 O: Sa strane Poljanka, od Plitvica je došlo jedno... zapucalo se i tamo
3 je onda bilo... koji su bili gore i rapoređeni na Kuselju. Ja nisam bio gori,
4 samo znam da su gori bili... bili napadi, da bi se probilo... zauzelo Kuselji i
5 to. A to... Kuselj, to je zaseok koji pripada isto Saborskom.

6 P: A šta se dogodilo u Kuselju? Je li bio napadnut?

7 O: Nije napadnut, jer je bilo... crta ta, linija, na kraju Kuselja. I
8 onda su... odbili su napad, samo je bilo ranjenih i poginulih, naših iz
9 Saborskog.

10 P: Da li znate da li je u septembru ili oktobru došlo do napada na još
11 neka hrvatska sela ili zaseoke? Konkretnije govoreći, mislim naravno na područje
12 u okolini Saborskog.

13 O: Pa u Saborskom nije napadato tako kako je... to je sa Plitvičkih
14 jez... Sa strane Plitvica nije bilo, nego što su granate bacali, minobacači i
15 to. A jedini je ovaj bio napad, ono direkt, u devetom... krajem devetog i
16 početkom desetog mjeseca.

17 P: Da li je bilo nekih vazdušnih napada, bilo na Saborsko ili na bilo
18 koje drugo selo u tom području?

19 O: Na Saborsko je bilo jedanput, jedan avion je raketirô tamo oko
20 groblja i otišô je do... Dok je poslije u 11. mjesecu, početkom 11-og, mislim,
21 isto raketirô na Kuselju i onda su poginuli neki dečki.

22 P: Rekli ste takođe da kada je počelo granatiranje, nije došlo do
23 značajnijih oštećenja na zgradama, odnosno objektima u Saborskom. A kasnije? Vi
24 ste rekli da je granatiranje trajalo sve do 12. novembra. Da li je tada
25 načinjena bilo kakva šteta, dakle u kasnijem periodu?

26

27

28

29

30

1 O: Poslije jê, osobito kada je došao ovaj konvoj iz Zagreba, da l' 23-
2 eg, 25-og, ne znam, 29-og. Onda je pogođena i crkva, i škola, i kuće neke, i
3 tako... Stakla su pokraj koje... granata je pala pokraj i onda su stakla otišla
4 ili fasade i tako.

5 P: A da li ste dobili nekakvu dodatnu pomoć, bilo u ljudstvu ili u
6 municiji, u oktobru mesecu?

7 O: Jê, isto je do... jedan konvoj je došao, samo nije ljudstva došlo,
8 nego je više hrana bila, brašno, cigarete i tako, sokovi, šta ja znam što su
9 dopeljali. Ali znam za cigarete da jesu, da smo dobivali cigarete i tako, i
10 brašno i to.

11 P: Sada bih htela da porazgovaramo o 12. novembru. Šta se dogodilo 12.
12 novembra?

13 O: 12. novembra ja nisam ni bio. Novembar, decemba... Ne, ne.
14 Decembar... Sad, ne znam što to jesam.

15 P: Dobro. Gde ste se nalazili Vi 12. novembra?

16 O: Je l' mislite 12. decembra? Novembar, decembar...

17 P: Ne.

18 O: A 12.11. Da, da. U Ogulinu, ja sam otišao iz Saborskoga 09.11. za
19 Ogulin i kad sam...

20 P: Kada ste otišli u Ogulin?

21 O: Opet, 09.11. u Ogulin sam otišô i nisam se ni vratio. Saborsko je
22 palo 12.11.

23 P: A zašto ste otišli u Ogulin 09.11.?

24 O: Poslovno, jer zapovjednik od te ratne jedinice, Marko Krizmanić, mene
25 i još sedmoricu... i dvojica su bili, jedan dečko iz Lipica i ne znam neki iz
26 Slunja koji je išao u Zagreb, kuda li, ne znam kud je išô on. Otišô je ustvari

27

28

29

30

1 u Zagreb iz Ogulina. I da idemo - ima ovih Slunjana, iz Slunja dečki koji
2 trebaju preći preko Glibodola - da idemo po njih, da im pomožemo preć' preko
3 Glibodola u Saborski i onda će oduni /sic/ za Slunj sami.

4 P: A ko su bili ti ljudi? Da li su to bili vojnici ili civili?

5 O: To su isto iz Slunja ljudi koji su živili u Zagrebu, u Karlovcu, u
6 Rijeci i tako, koji su isto 'tili ići u Slunj pomoć', jer tada do Slunja još
7 nije došla nikak'a borba nije bila, pa su oni 'tili kao pomagat'.

8 P: Vi ste rekli da je 12.11. palo Saborsko. Kako ste za to saznali?

9 O: Pa, tad smo se trebali vraćati iz Ogulina, sa otim konvojem iz
10 Slunja, što je bio iz Slunja. Trebali smo ić' prema Lipicama, prema Glibodolu
11 tamo. I ne znam, neki je vojnik, oficir, ne znam ni ja ko je, vojno lice jê,
12 izišô tamo na... kod semafora iz kasarne i rekô da ne more se ić', da je
13 Saborsko... Saborsko pada.

14 P: A ova ratna jedinica, da li je ona još uvek bila u Saborskom 12.
15 novembra?

16 O: Oni su ostali, 9-og kad sam ja otišô i ostali su, al' onda su išli
17 preko Bosne, ne znam kuda su sve. Kako je narod bježao i oni su otišli isto.

18 P: Koliko je Vama poznato, da li je ova ratna jedinica započela bilo
19 kakav napad ili su oni samo branili taj kraj?

20 O: U Saborskom? U Saborskom su branili.

21 P: A u nekom drugom mestu, da li su oni započinjali napade?

22 O: Ne. Samo, mi smo bili uvek u... sva ta ratna jedinica i ovo policije
23 što je nas bilo i... bili smo u... samo u Saborskom, u krugu Saborskoga, nikuda
24 nismo išli.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da Vas samo još nešto pitam, da bi bili sigurni da su svi dobro
2 razumeli. Ova ratna jedinica, ko su bili pripadnici te ratne jedinice? Da li su
3 to bili profesionalni vojnici, profesionalni policajci?

4 O: Pa, tu je bilo i prije... koji su radili i prije u miliciji već možda
5 po 10 godina i 15, i koji su ušli u policiju 1990., i civili koji su radili
6 civilne neke poslove, samo su up... to je bio kao pričuvni sastav MUP-a. Svi su
7 pripadali pričuvnom sastavu MUP-a, ovi drugi. Rezervni sastav, kako... kako
8 hoćete.

9 P: Kazali ste da ste saznali da je Saborsko palo. Dakle, nakon što ste
10 saznali da je Saborsko palo, kuda ste krenuli?

11 O: Rekli su da ima civila i u Lipicama tu, kod Brinja tamo, to je jedan
12 zaseok. I onda smo ja i ovaj jedan dečko sa jednim š... ja ne znam, mislim da je
13 iz Ogulina dečko, veli: "Idemo vidit' koga ima." I onda sam tamo dole kad sam
14 došô... i bilo je ovih žena starijih iz Saborskoga i... i moja mama je bila
15 tamo.

16 P: A šta Vam je rekla Vaša majka o tome šta se dogodilo u Saborskom?

17 O: Niš'. Vidio sam da nema oca. Onda ja pitam gdje je tata, ona veli:
18 "Ubili su ga."

19 P: Da li Vam je rekla ko ga je ubio, kako je ubijen?

20 O: Ne. Bili su u jednom podrumu, i žene i ljudi, i onda su iziš...
21 istjerani van pred kuću, žene su stavili na jednu stranu, a muške na drugu. I
22 onda su žene, kao mogu ić' u šumu tamo prema Glibodolu, a na muške su odbili i
23 pucali na njih, poubijali ih.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je Vaša majka pomenula ko je to uradio, ko je ubio Vašeg oca?
2 Da li su to bili vojnici ili civili?

3 O: Pa, bili su u uniformama, rekla je, u sivo-maslinasto, kao i JNA, što
4 sam i ja služio JNA. Takva, valjda, ova uniforma i šarena maskirna. Ako ona...
5 Ne znam. Bilo je pomiješano.

6 P: A da li ste Vi u to vreme saznali da je osim Vašeg oca ubijeno još
7 ljudi?

8 O: Da. Još njih sedam je svi sku... sedam je bilo tu na mjestu i sedam
9 ih je ubilo... ubijeno.

10 P: Da li znate koliko su stari bili ti ljudi? Je li se radilo o
11 civilima?

12 O: Pa, to su civili. Moj otac je 1931. godište, znači 60 godina je imô.
13 I ovi drugi, neki je bio možda godinu stariji i godinu i mlađi i tako. Al' svi
14 su tu bili 1930., 1931.

15 P: A gde ste pošli iz Lipica?

16 O: Natrag u Ogulin.

17 P: Da li ste se u nekom trenutku vratili u Saborsko?

18 O: Ne.

19 P: A 1995. godine, da li ste se vratili u Saborsko?

20 O: Jesam, ovo... kada je "Oluja" prošla. Onda je policija... došli smo
21 kao... vojska išla je naprijed, a policija je došla do Plaškoga. Kad su oni
22 došli, onda smo mi preuzimali... policija ove... u policiji u Plaškome i
23 raspored je dobit, di da sa čuva: crkva, škola ili šta ti ja znam, ovi objekti
24 neki važniji. Svagdi je policajac stajô. I onda sam posle toga... drugi dan smo
25 išli do Ličke Jasenice, onda smo tamo se stacionirali i isto tako smo...
26 organizirao je ovaj zapovjednik, da se isto čuvaju i crkve i.. ustvari sve da se

27

28

29

30

1 čuva, ali kraj crkve je bio policajac ili kraj škole i kraj objekata nekih
2 važnijih.

3 P: Da li je u Ličkoj Jasenici postojala pravoslavna crkva?

4 O: Da.

5 P: A da li je u Ličkoj Jasenici postojala katolička crkva?

6 O: Ne.

7 P: U kom trenutku ste saznali... U kakvom stanju ste zatekli pravoslavnu
8 crkvu u Ličkoj Jasenici? Da li je bila oštećena?

9 O: Nije bila oštećena. Bila je kao i prije kad sam... prije rata kad sam
10 bio tamo u Jasenici, jer doli je bio neki zbor i onda smo mi dolazili iz
11 Saborskog isto doli.

12 P: A da li ste se u nekom trenutku vratili u Saborsko?

13 O: Pa, nismo mogli. Kad smo dobili odobrenje, onda smo mogli se vratit'
14 u Saborski, al' šta s... nije se ima' što vidit'.

15 P: Kako to mislite? Kako je to selo izgledalo kada ste se tamo vratili?

16 O: Pa, bile su... Većina kuća je bila drvena. Bile su zapaljene, a koje
17 su bile zidane, i crkva i škola, to je bilo isto srušeno sve, krov i... ostale
18 su onako zidine one.

19 P: U periodu dok ste bili u Saborskom, a govorim periodu 1995. godine,
20 nakon što ste se tamo vratili, osim uništenih kuća i crkava, da li ste zatekli
21 još nešto?

22 O: Pa, to smo posle, kad se tražilo da su zakopani i tako, ljudi koji su
23 poginuli, da ih je zakopalo i to su... se tražilo. Preka... prema nekima
24 saznanjima koji su ljudi ostali u Jasenici i... stariji, oni su, kol'ko su
25 znali, kazali su da su ti ljudi zakopani i to, pa smo... onda smo išli tražit'
26 da to jê. Negdi je bilo označeno, a negdi nije bilo označeno.

27

28

29

30

1 P: I šta ste pronašli tamo? Da li ste pronašli neke posmrtno ostatke,
2 neke leševe?

3 O: Pa, to smo poslije... je ovaj, kako se zove, general Grujić iz
4 Zagreba, je l' general šta li, u toj ekshumaciji, kako se kaže, on je dolazio i
5 onda je sa svojom ekipom... i onda je on vadio, samo smo mi osiguravali i to...
6 ta mjesta di to jê.

7 P: Vi ste bili prisutni za vreme ekshumacije. A da li ste Vi lično
8 uspeli da identifikujete neka od tih tela?

9 O: Ne more, jer nisi ni moga', nego kako si znao di je ko otprilike bio
10 na položaju ako je poginijâ ili ovi civili, ali civili su bili bačeni u neku
11 jamu. To nam je rekô ovaj jedan iz Ličke Jasenice stari deda, da su bačeni u
12 neku jamu i onda tako smo znali da je tu... su ti, a ovi di su poginuli na
13 položaju na kojem su bili, tu su bili i zakopani odma', u neki pijesak.

14 P: Da li znate koliko je, otprilike, koliko je tela pronađeno u
15 Saborskom?

16 O: Ne bih znao točan broj. Ne bih se s... Nisam o tome ni razmišljao
17 nit'... Mogu samo nagađat': ovde tri, tamo pet, tamo sedam il' tako, pa sad da
18 zbrojim, al' nisam nikad to... A i nisam, možda nisam bio na zadnjih dvi, tri di
19 je bijâ iskop taj, pa ni točno ne znam.

20 P: Da li je u toku tih ekshumacija pronađeno i telo Vašeg oca?

21 O: Da.

22 P: Hvala.

23 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Nemam više pitanja.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospođo Richterova.

25 Gospodine Milovančević.

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časnii Sude.

2 Unakrsno ispituje g. Milovančević:

3 P: Svedoče, ja sam branilac optuženog Milana Martića. Ovo je faza Vašeg
4 ispitivanja u kojoj Odbrana postavlja pitanja. To je takozvano unakrsno
5 ispitivanje, pa ću Vam ja postaviti neka pitanja.

6 S obzirom da se obojica međusobno razumemo, a prevodilačke službe tek
7 treba da prevedu i moje pitanje i Vaš odgovor, molio bih Vas da između mog
8 pitanja i Vašeg odgovora uvek pravimo pauzu, a i ja ću to nastojati da činim.
9 Hvala Vam.

10 O: Molim.

11 P: Vi ste danas izjavili da ste završili osnovnu školu i dva razredna...
12 razreda srednje škole. Da li je tako?

13 O: Da.

14 P: Kažete da ste krajem sedamdesetih otišli u Zagreb i do 1991. godine
15 radili kao stolar; je li tako?

16 O: Da.

17 P: Izjavili ste da ste se 15. januara 1991. godine zaposlili kao
18 policajac u MUP-u Hrvatske.

19 O: Da.

20 P: Da li ste Vi do 15. januara 1991. godine bili u radnom odnosu?

21 O: Da.

22 P: Rekli ste da ste služili redovan vojni rok i... Gde ste bili sa
23 rasporedom kao rezervista? Šta ste bili kao rezervni vojniik?

24 O: Kako mislite "rezervni"?

25 P: Kao rezerva u JNA.

26 O: Bio sam u Voštarijama raspoređen, u rezervama JNA, pješadija.

27

28

29

30

- 1 P: Dakle, specijalnost Vam je bila pešadija; je l' tako?
- 2 O: Da.
- 3 P: Kako dolazi do toga da 15. januara prelazite iz jednog radnog odnosa,
4 kao stolar, u policiju?
- 5 O: Zato što sam mislio da će mi bit' lakše i to sam i napisao i sve ima
6 u Zagrebu u MUP-u, more bit'. Sigurno ima moja zamolba i to da idem u policiju,
7 jer ću biti kod kuće. Jer sam radio u /?niskogradnji/ po terenu svuda, čitavoj
8 Hrvatskoj.
- 9 P: Vi ste se prijavili na neki oglas, na neki konkurs, radi prijema u
10 policiju ili kako je to bilo?
- 11 O: Pa, to je 1990. primalo u policiju, a ja sam devedeset... krajem
12 1990., u 12. mjesecu, napravio zahtjev, zamolbu, kako hoćete, molbu za policiju.
13 I onda su me primili, išo sam na preglede i tako sam otišo u policiju.
- 14 P: U trenutku kada su Vas primili u policiju, da li ste tada imali
15 završenu neku policijsku školu, tog 15. januara 1991?
- 16 O: Ne. Tad sam išao u Zagreb za... na tečaj, 15 dana nekih.
- 17 P: Da li je taj tečaj bio pre pijem... prijema u policiju ili nakon što
18 ste prošli te ispite, pa ste primljeni.
- 19 O: Pa, kad... kad sam primit u policiju, onda sam išao na tečaj. A onda
20 sam ponovo i opet išao 1991. u... kada je palo Sabor... 1990. je palo
21 Saborsko... 1990. palo Saborsko, išo sam ponovo na tečaj i polagao.
- 22 P: Da ne bismo napravili zabunu u transkriptu, u zapisniku: Saborsko je,
23 po ovom što smo... ovome što smo malopre od Vas čuli palo 1991. 11-og 1991.
24 Znači mislite na taj pad Saborskog...
- 25 O: Da.
- 26 P: ...na 1991. godinu?
- 27 O: Da.
- 28 P: U to vreme, kada ste se prijavili u hrvatsku policiju, kakav je bio
29
30

1 zvaničan naziv hrvatske policije? "Policija" ili "redastvo"?

2 O: Još je bila milicija i mi... "milicija" je pisalo, normalno, kao
3 prije, kao kad je bila milicija. I još je pisalo "milicija" i zvezda je bila i
4 sve, kad sam ja još... i ja došao u policiju.

5 P: Ako kažete da je tada još bila zvezda, da li je došlo do neke promene
6 nakon toga? I kakve promene?

7 O: Pa, ne znam u kojem je mjesecu, onda je se dobijâ grb smo... hrvatski
8 grb nosili i "policija" pisalo. U trećem, četvrtom mjesecu.

9 P: Ako sam Vas dobro razumeo, milicija je promenila naziv u "policija"
10 ili u "redarstvo"?

11 O: "Policija" je pisalo, a sad je li... redarstvo ili kako se to
12 zvalo...

13 P: A grb? Da. Kada govorite o grbu.... Samo pravite pauzu, molim Vas.
14 Kada se govori o grbu, da li je to bila šahovnica?

15 O: Da.

16 P: Je li to bio grb?

17 O: Da.

18 P: Hvala. Kažete u Vašoj izjavi da ste po prijemu u policiju, nakon 15.
19 januara 1991. godine, krenuli na obuku u policijsku školu u Zagrebu. Da li je to
20 škola koja se nalazila u Svetošimunskoj ulici u Zagrebu?

21 O: Da. To je tečaj, nije to neki... neka obuka. Tečaj. Da položiš
22 neke...

23 P: Kada kažete "tečaj", da li se to odnosi na onaj malopre pomenuti
24 petnaestodnevni tečaj?

25 O: Da.

26 P: Da li nam možete reći koliko je u tom trenutku bilo polaznika te
27 škole?

28

29

30

1 O: Pa, sada ne mogu... ne bih Vam znao reći. To kol'ko je... Ne mogu ja
2 to.

3 P: Da li je među polaznicima te škole bilo i onih polaznika koji nisu
4 bili rodom iz Hrvatske?

5 O: Nije.

6 P: Da li Vam je poznat podatak da je među polaznicima prvog kursa bilo i
7 450 Hrvata iz zapadne Hercegovine, dakle iz susedne Bosne i Hercegovine? Da li
8 znate za taj podatak?

9 O: Ne, nisam znao. Nisam.

10 P: Da li Vam je poznato da li je bilo kakvu ulogu u odabiru polaznika
11 škole imala HDZ, dakle stranka Hrvatska... Hrvatska demokratska zajednica,
12 skraćeno HDZ?

13 O: Ja znam da... HDZ što je, ali ja ne znam. Ja sam pravio zahtjev u
14 Ogulinu, za policiju, u policiji, miliciji - tad je bila milicija. Napravio sam
15 ovu molbu za ovu policiju. I od njih sam i dobio da idem na pregled u Zagreb i
16 to sve.

17 P: Citiraću Vam izjavu Perice Jurića, tadašnjeg zamenika ministra
18 unutrašnjih poslova Republike Hrvatske. To je citat iz knjige "Prvi hrvatski
19 redastvenik", Davora Runtića. Citat glasi ovako: "Mi smo radili velikom brzinom
20 i u roku od nekoliko dana uspjeli smo okupiti te ljude. Radilo se na način koji
21 nije bio uobičajen. Pustila bi se vijest preko istaknutih ljudi u Hrvatskoj
22 demokratskoj zajednici i sve je išlo bez problema. Natječaj je bio otvoren svima
23 koji su se javljali. Svetošimunska je bila ovorena za sve."

24 PREVODITELJICA: Molim samo malo da usporite.

25 G. MILOVANČEVIĆ: "Svi su bili prihvaćeni. Svima je bilo ponuđeno da uđu,
26 da idu u taj proces obuke, odnosno u proces pr...provjere koji se događao

27

28

29

30

1 kroz obuku. Hoću reći i to da je HDZ bio dominantan, ali ne i jedini u
2 informiranju i prikupljanju ljudi."

3 Da li Vi nešto znate o ovom sadržaju koji sam Vam sad predočio?

4 O: Ne. Ja nikad se nisam ni bavio politikom nit'... nit' je pratim ni
5 sada. Ni... u tome nemam... nemam što reći ja za to. Nisam ja čitâ tu knjigu,
6 niti znam da ima ta knjiga.

7 P: Nisam mislio na to da li ste pročitali knjigu, nego da li je ono što
8 ste videli u tom centru, što se događalo tamo gde ste išli na obuku tu
9 petnaestodnevnu, da li se to poklapalo sa ovim o čemu govori tadašnji zamenik
10 ministra unutrašnjih poslova, da su dolazili ljudi svi i svi koji su došli su
11 primljeni?

12 O: Ne znam ja da su svi primljeni, ja znam koji nisu primiti isto, i iz
13 Saborskoga, koji su išli i nisu primiti u policiju. Da je tako bilo, da se sve
14 primalo, nije. Ja znam. Ja mogu Vam reći ime i prezime i sve, koji nisu primiti.

15 P: Da li Vam je poznato da li je među polaznicima škole bilo i onih koji
16 su ranije bili osuđivani? Da li znate za takav podatak?

17 O: Ne. Može bit' da je bilo. Šta ja znam. Ako je kakva kazna, ova
18 prekršajna, onda... u prometu i tako, ne znam. I možda i kakve veće, pa je
19 odslužio svoje.

20 P: Citiraću Vam još jednu izjavu Perice Jurića iz ove knjige "Prvi
21 hrvatski redarstvenik". Kaže: "Bilo je prigovora koji su stavljani meni, meni
22 osobno, koji sam bio inicijator, odnosno provoditelj cijelog toga programa, da
23 među njima ima osuđivanih. Ja tu moram napomenuti nekoliko činjenica. Mlada
24
25
26
27
28
29
30

1 vlast u Hrvatskoj nije bila svjesna potrebe jedne široke amnestije koja je bila
2 potrebna. Živom čovjeku treba uvijek dati šansu. Tako je u tu skupinu prvih
3 hrvatskih redarstvenika ušla jedna mala skupina onih koji su trebali dobiti
4 takvu šansu."

5 Da li ovakva izjava, dakle, odgovara onome što ste Vi mogli da čujete,
6 da saznate, da vidite?

7 O: Mi smo na tečaju imali kriminalistiku ovu, kako se ponašati na
8 prometu, na cesti i kako... a ništa drugo. Neke... Imali smo tih par tak'ih sati
9 koji su... u danu se ima. I sad, u slučaju krim... kakve krađe, u slučaju kako
10 se ponaša, u... u tom smislu smo imali taj tečaj.

11 P: Gospodin ministar unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, Josip
12 Boljkovac, je u ovoj knjizi "Prvi hrvatski redarstvenik" rekao da je tečaj
13 planiran, da je napravljen nastavni plan i program koji se morao proći. "Tako
14 ćemo mi tu u Svetošumiji... Svetošimunskoj osposobiti pet bataljona policije i
15 nitko nije primijetio da mi tu zapravo stvaramo u okviru policije vojsku."

16 Vi ste pomenuli da je u Saborskom postojala i ratna jedinica Saborsko.
17 Da li se ova ovakva izjava može odnositi i na situaciju u Saborskom?

18 O: Kako mislite sa na o...ovu situaciju u Saborskom? Oni su došli iz
19 Zagreba u... tako su je zvali, ratna jedinica, ja nem... ne znam ko ih je poslao
20 ni što, ni kako je to došlo do toga da se ide. Ne razumijem samo što hoćete Vi
21 reći sa tim.

22 P: Govorili ste da je iz Zagreba stigla grupa od 100-120 ljudi, poreklom
23 iz Saborskog, svi rezervni policajci ili u pričuvi, kako Vi kažete. Njima je
24 komandovao čovek iz Zagreba i oni su dolaskom u Saborsko napravili ratnu
25 jedinicu Saborsko.

26

27

28

29

30

1 O: Oni su se formirali u Zagrebu kao ratna jedinica, a... a ne u
2 Saborskom. I tako su došli.

3 P: Da. To sam Vas... to sam Vas upravo i pitao. O tome govori gospodin
4 Boljkovac.

5 O: E pa... E pa to Vam velim. Ah, Boljkovac. Nemojte meni... Ne znam ja
6 za drugo. Ja znam za ovo. Ja sam ispriča' tu što sam vidijâ i što znam, a ne
7 nešto... ne znam ni ja, neke knjige i... Ne znam kako Vi hoćete. Što hoćete?

8 O: Kažete... Hvala Vam. Kažete da ste na Uskrs 1991. godine raspoređeni
9 kao policajac u Saborsko.

10 P: Mi smo otišli u Saborsko iz Ogulina. Ja sam radio taj dan i otišao za
11 Saborski i još nas tri, četiri. I ovaj Ilija Čelina iz Blata, srpske
12 nacionalnosti, isto je došô u Blata. I mi smo otišli dalje i ostali. Autobus je
13 drugi dan je ujutro išô, jer nije mogô dole nešto... ko ga je ustavio /sic/ i
14 što i vratio ga nazad iz Ličke Jasenice. I mi nismo išli u Ogulin.

15 P: Hvala ma... Hvala Vam. Pominjete taj period vremena kao onaj period
16 kad je bio Uskrs 1991. Da li je... da li Vi taj Uskrs 1991. vezujete za ono što
17 se događalo na Plitvicama 1991., kad je poginuo jedan redarstvenik? Vi ste rekli
18 na Plitvicama; je li tako?

19 O: Da, tad je to bilo. Ja sam samo to rekô da je tad bilo, da sam došô
20 iz Ogulina i drugi dan se nije moglo. Autobus nije mogâ ići nazad za Ogulin
21 ujutro u 05.10h kad je išâ.

22 P: U Vašoj izjavi koju ste dali ne Tužilaštvu nego policiji, Policijskoj
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stanici Ogulin 1994. godine, a ona je zavedena pod brojem 01510895 i nosi datum
2 18.04.1994. godine, pri tome... u tom zapisniku stoji Vaša izjava koju ste Vi na
3 kraju potpisali. Dakle, u toj izjavi navodite...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre nego što to kažete, možete li da
5 mu date primerak toga, a i ostalima svima u sudnici, kopiju tog materijala?

6 GĐA RICHTEROVA: /prijevod engleskog transkripta: "Časni Sude, ja imam
7 kopiju."

8 SUDAC MOLOTO: /prijevod engleskog transkripta: "Hvala Vam. Mi nemamo."/

9 G. MILOVANČEVIĆ: Dakle, svedoče, a i časnom Veću da bi bio...

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate li primerke toga i za
11 prevodioce?

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U ovom trenutku to nemamo, časni
13 Sude. Mi smo spremili... mislim da koleginica iz Tužilaštva reče da ima primerak
14 izjave. Mi smo spremili za svedoka i za Veće. Ja ću samo jedno kratko pitanje
15 postaviti. Samo bih napomenuo, dakle, napred se nalazi izjava koja je data
16 Tužilaštvu 2001., a iza nje je ova druga izjava, na drugoj polovini teksta, iza
17 engleskog prevoda, izjava data u policiji u Ogulinu.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, nemojte da žurimo
19 sada. Vidim ovde da ste Sudskom veću dali verziju i na B/H/S-u i na engleskom.
20 Možda bismo mogli ovo da podelimo sa prevodiocima, da njima damo ovu verziju na
21 B/H/S-u, jer mi to ne razumemo, a da mi zadržimo verziju na engleskom. Je li bi
22 to pomoglo?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Predloženo je da bi dobro bilo zapravo staviti taj dokument na grafoskop, tako
2 da svi oni koji razumeju B/H/S mogu dokument da vide. Gospodine Milovančeviću,
3 dok se još ovime bavimo, a ovo važi i za Tužilaštvo, ja bih Vam predložio dakle
4 da kada pravite kopije da napravite kopije i za prevodioce.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Imaću to u vidu.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančeviću.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Možemo li nastaviti? Dakle, na monitoru može da se
8 nađe...

9 SUDAC MOLOTO: /prijevod engleskog transkripta: "Možete."/

10 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala. Na monitoru, molim Vas, prikažite ovu izjavu...
11 zapisnik o uzimanju izjave, koji je dokument 01510895, prvu stranu.

12 P: Svedoče... Skrenuo bih pažnju gospodinu poslužitelju da... da... Ovo
13 je izjava dana Tužilaštvu, a iza nje se nalazi izjava, zapisnik o uzimanju
14 izjave, dat u policijskoj stanici Ogulin. Dakle, to je drugi jedan tekst.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, gospodine
16 Milovančević. Možemo li mi da Vam pomognemo?

17 Hvala.

18 Gospodine Milovančeviću, ako možete da nam kažete u engleskoj verziji na
19 kojoj je to stranici?

20 U redu, mislim da sam sad to pronašao. Mada... Ne, ovo nije verzija na
21 engleskom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Hteo bih da svedok pogleda samo prvu stranu te izjave.
2 Uopšte se nećemo baviti ci... dalje tekstom izjave, jer su izjave gotovo
3 identične - ta data u policiji Ogulin i ova data Tužilaštvu. Samo me interesuje
4 kraj prve strane te izjave date u policijskoj stanici u Ogulinu 18.04.1994. Ja
5 mis... Eh, ovo je na... Sada se na monitoru nalazi upravo zapisnik te izjave i
6 molim Vas da je podignete tako da se vidi kraj strane.

7 P: Svedoče, ovo je dakle izjava data Policijskoj upravi Karlovačkoj,
8 Policijska stanica Ogulin. To je izjava od 18.04.1994. godine. U njoj stoji
9 navod da ste Vi dali tu izjavu. I na kraju prve strane... Da li Vi prepoznajete
10 ovu izjavu? Jeste li je videli?

11 O: Sad, ja nisam čitô baš prvu stranu, a kad sam davâ izjavu, pročitala
12 je i kad je ispisao, onda mi dao da potpišem i... A prvu stranu nisam čitô.

13 P: Predočićemo Vam i poslednju stranu, na kojoj će se videti i Vaš
14 potpis.

15 O: Pa znam da jesam potpisâ, ali...

16 G. MILOVANČEVIĆ: Molim poslužitelje da podigne... da pokaže vrh levi...
17 gornji vrh ove izjave. Samo levi gornji vrh. Levi gornji, na prvoj strani, da se
18 vidi odakle potiče ova... ovaj dokument.

19 SVJEDOK: Treća policijska postaja Ogulin.

20 G. MILOVANČEVIĆ:

21 P: Eh. Da li Vam je taj dokument poznat?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Hvala Vam. Na kraju ove prve strane piše: "15.01. iste godine
3 pristupio sam u policiju. Po dolasku u policiju, radim u Policijskoj ispostavi
4 Plaški do 26.02., a nakon toga radim u Policijskoj stanici Ogulin, do
5 oformljenja ispostave u Saborskom."
- 6 O: Da.
- 7 P: Prema ovome što ste tada objasnili, da li ste Vi uopšte bili na nekom
8 kursu ili niste?
- 9 O: Da, ali možda je on krivo napisao kao... kad sam stupio u policiju.
10 On je u tom smislu možda mislio, kad sam stupio.
- 11 P: Hvala. Hvala Vam.
- 12 P: E sad, interesuje me ova poslednja rečenica: "Početkom četvrtog
13 meseca, osniva se ispostava u Saborskom, kada prelazim u službu u istu." Osniva
14 se.
- 15 O: Pa i nije bilo policije.
- 16 P: Da. Pitanje moje je... Požurili ste s odgovorom.
- 17 O: Izvinjavam se. Izvinjavam se.
- 18 P: Samo da pravimo pauze, molim Vas.
- 19 O: Ja se izvinjavam.
- 20 P: Dakle... Dakle, do četvrtog meseca 1991. godine u Saborskom nije
21 postojala policijska ispostava? To je moje pitanje. Je li tako?
- 22 O: Nije.
- 23 P: Hvala Vam.
- 24 G. MILOVANČEVIĆ: Ovaj materijal... ovaj materijal više neće biti
25 potreban na monitoru. Hvala Vam.
- 26 P: Vi ste objasnili da je u novoformiranoj Policijskoj ispostavi
27 Saborsko bio trides... bilo 32 policajca, od toga 4-5 u rezervnom sastavu; je li
28 tako?
- 29 O: Pa da. Ne znam točan broj sad. Sad ne znam točan broj, ali mislim
30

1 da je tako nešto bilo. 30 je bilo, ustvari 32... 30. To sad... Mislim 32 da je
2 bilo.

3 P: Izjavili ste, takođe, da ste Vi, kao i svi drugi pripadnici
4 Policijske ispostave u Saborskom, bili naoružani pištoljima koji su
5 pretpostavljam lično oružje, a aktivni policajci i automatskim puškama. Je l'
6 tako?

7 O: Ne. Aktivni... ja sam bio aktivni i... policajac. I pušku i pištolj,
8 normalno, što se dužilo u policiji. Što si zadužio kad si stupio u policiju.
9 Zaduzila se puška automatska i pištolj.

10 P: Da li to, ovaj Vaš odgovor, znači da su 32 policajca, u policijskoj
11 ispostavi Saborsko, svi imali automatske puške, pored pištolja?

12 O: Da. Da.

13 P: Hvala Vam. U Vašoj izjavi rekli ste da ste čuli glasine da Martićeva
14 policija zaustavlja ljude na kontrolnim tačkama i da poneke pretuče. Da li ste
15 ovo lično videli?

16 O: Ne, ja nisam ni rekô da sam vidio, nego da sam čuo, ono, kao... kako
17 se kaže, rekla-kazala, to. A ne, ja nikog nisam vidio da je tukô i to.

18 P: Hvala Vam. Ovaj podatak, da to čini Martićeva policija, je iznet na
19 osnovu čega? Da li na osnovu toga što su se ti ljudi na barikadama legitimisali
20 tako ili zato što su imali neka obeležja ili iz nekog trećeg razloga? Da li
21 uopšte možete da nam kažete na osnovu čega se tvrdilo da je to Martićeva
22 milicija?

23 O: A ne znam, ja nisam ni vidio. Velim Vam, rekla-čula-kazala, il' kako
24 se to kaže. Al' to se pričalo tako. Al' i ako je, ja ne znam, ja nisam vidio.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Izjavili ste da su tokom leta 1991. godine u Saborsko dolazili
2 oficiri JNA i uveravali Vas da neće biti problema između JNA i stanovnika
3 Saborskog. Sećate li se te izjave i tog događaja?

4 O: Da. Da.

5 P: Takođe ste objasnili da su oni dolazili i posle granatiranja i da su
6 Vam davali takvo uverenje, ali da im baš niste mnogo verovali; je li tako?

7 O: Tako je.

8 P: Kada Vam je postavljeno pitanje od strane Tužilaštva u vezi pojačanja
9 koje je dovodila JNA i o... u vezi pojačanja srpskim jedinicama oko Saborskog,
10 izjavili ste da Vam se činilo da JNA dovlači pojačanja i da se pripadnici
11 Martićeve milicije nalaze na području Ličke Jasenice. Rekli ste "činilo Vam se".
12 Da li ste o tome imali neko konkretnije saznanje?

13 O: Ne. Nisam imô konkretno.

14 P: Rekli ste da se iz Saborskog mogô videti samo deo poligona JNA i
15 nekoliko tenkova koji su se tamo nalazili. Da li je to bio poligon JNA na
16 teritoriji Saborskog ili neki drugi poligon?

17 O: To je bio teritorij nekada... Kuće su... ljudi su bili iz Saborskoga
18 i samo su iseljeni van, jer je tada, ne znam koje, 1964., koje li je to bilo,
19 iseljenje, i normalno je isplaćeno i napravio se vodni... vojni poligon... se
20 proširio.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li, pored tog poligona koji ste sada pomenuli, znate za postojanje
2 velikog vojnog poligona kod Slunja... u Slunju?

3 O: Pa to je u sklopu, od Slunja do Saborskoga, vojni poligon.

4 P: Dakle, kada ste pomenuli da ste iz Saborskog mogli videti deo
5 poligona i nekoliko tenkova JNA, Vi ste u stvari mislili na veliki poligon JNA
6 kod Slunja, na kome se nalazilo i rezervno komandno mesto 5. armije; je li tako?

7 O: Da. Ne znam ko je bio, koja komanda ni što, al' znam da je vojni
8 poligon, da su prije bile vježbe tamo vojne. A što je sad radio, ne znam.

9 P: Da li Vam je poznato da li u blizini Saborskog, odnosno u Ličkoj
10 Jasenici, da li je postojala kasarna JNA i skladište, veliko skladište goriva?

11 O: Da. Ma, to nije u Ličkoj Jasenici, to je u šumi kud je pruga išla,
12 vlak. Kud prolazi za Split vlak, tu je bilo na željezničkoj stanici... bila je
13 ova kasarna JNA sa baz... tim rezervoarima goriva.

14 P: Opisali ste položaj te kasarne. Da li je to bila velika kasarna?

15 O: Nije. Tu je bilo... tu su držale straže za prije. A poslije, ne znam
16 u kakve svrhe je poslije su koristili.

17 P: Objasnili ste da je tu kraj Ličke Jasenice, dakle, postojala kasarna
18 JNA, da je tu bilo i veliko skladište goriva...

19 O: Da.

20 P: ...vodila je pruga do... do tog mesta, valda je zato bilo lako za
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 transport i da je tu bila jedinica JNA.

2 O: Da.

3 P: Da li Vam je nešto poznato o napadima na tu jedinicu u toku 1991. i
4 na tu kasarnu u Ličkoj... uslovno rečeno kasarnu u Ličkoj Jasenici, na tu
5 kasarnu i skladište pogonskog goriva?

6 O: Jê, to je bilo jednom kad su odatlen /sic/ isto tukli u Saborski i
7 onda su ovi sa minobacačima tamo bacili ne znam kol'ko granata, ova ratna
8 jedinica koja je bila i ne znam koje bio na... tamo na nekom brdu i bacili su
9 tamo granate.

10 P: Hvala Vam. Vratićemo se na ovaj detalj nešto kasnije. Sada ću Vas
11 podsetiti na deo Vaše izjave vezane za granatiranje 5. avgusta 1991. godine, na
12 granatiranje Saborskog 5. avgusta 1991. godine. Objasnili ste da se u Saborskom
13 pored te redovne policijske stanice, Vas 32 policajca, nalazila i jedinica
14 specijalne jedinice iz Duge Rese. Da li je to jedinica hrvatske specijalne
15 policije?

16 O: Pa mislio sam hrvatske specijalne jedinice, al' nije bila ona u... u
17 blizini policije, nego je bila u školi, kilometar i pol niže od policije, od
18 policijske zgrade. U školi su bili.

19 P: Hvala Vam. Da li nam možete reći - ako se sećate toga, davno je bilo
20 - kakav je bio sastav te specijalne policije iz Duge Rese? Dakle, koliko je bilo
21 ljudi, kakvo je bilo njihovo naoružanje?

22 O: Ja koje sam vidio kad su... sa automatskim puškama stajali su ispred
23 škole, koji su stražarili, a unutra ne znam što su... da l' su imali ili što...
24 i što su imali. Ali nisu imali niš', dočim su utekli 5. avgusta uveče u 10.00-
25 11.00 sati.

26 P: Niste mi odgovorili na deo pitanja: da li se sećate koliki je bio
27
28
29
30

1 njihov brojni sastav?

2 O: Pa ne znam tačno, možda oko 30. Ne znam. Ne znam.

3 P: Tridesetak, je l'? Objasnili ste da je tog 5. avgusta počelo
4 granatiranje i da su u toku noći, zajedno sa tom jedinicom specijalne policije
5 Hrvatske iz Duge Rese, selo Saborsko napustili... napustile žene i deca. Da li
6 je tu bilo i starijih osoba koje su otišle iz sela?

7 O: Napustili su. Otišli su u Grabovac, tako sam rekô, da su išli u
8 Grabovac i iz Grabovca su za Crikvenicu sa autobusima otišle starije žene i dica
9 i tako.

10 P: Da li nam možete, makar približno, reći broj žena, dece i tih
11 starijih osoba koji su te večeri 05.08.1991. napustili Saborsko?

12 O: Na...napustili su oni svi, do Grabovca. U Grabovcu su onda
13 autobusi... da l' tri autobusa, sad kol'ko more... kol'ko može stat' u tri
14 autobusa, ne znam, al' ovo oko 150, 200, kol'ko li, ne znam ni ja. Ne znam
15 tač... ja ne znam broj.

16 P: Hvala. Da li sam onda upravu ako kažem da su nakon tog napada, žene,
17 deca, starije ženske osobe, kompletno napustili Saborsko, otišli do Grabovca, pa
18 posle ste opisali šta je dalje bilo. Je l' tako?

19 O: Da. To sam opisao da... koji su otišli. A koji nisu otišli, ti su se
20 vratili nazad, drugi dan, u Saborski.

21 P: Da li Vam je poznato da li je neko naložio tim ljudima da se
22 evakuišu?

23 O: Ne znam je l'to Crveni križ ili ko. Ne znam. Ne znam, nisam bio u
24 Grabovcu. Ja sam ostô u Saborskom.

25 P: Mislim da me niste razumeli, odnosno ja nisam postavio precizno
26 pitanje. Izvinite zbog toga. Kada su te žene i deca krenuli iz Saborskog, da li
27 je njima neko iz Saborskog ili sa strane naložio da se evakuišu ili su oni

28

29

30

1 samoinicijativno krenuli sa ovim policajcima iz Duge Rese?

2 O: Ne. Oni su samoinicijativno, ja mislim, je l' je to... jako je...
3 minobacači su i sa strane Ličke Jasenice od vojarne ozgor tukli i iz Ličke
4 Jasenice, iz mjesta. I onda, narod je... sve je otišlo dalje, kao bojalo se da
5 će biti veći napad.

6 P: Hvala Vam. Pomenuli ste da su ovi policajci specijalnih jedinica
7 Hrvatske iz Duge Rese, koji su te noći otišli, koji su, kako Vi kažete, pobjegli,
8 da su oni bili smešteni u školi, pa ste objasnili da je škola otprilike
9 kilometar dalje od policijske stanice u Saborskom. Koji se još objekti nalaze
10 pored škole? Gde je opština, gde je crkva?

11 O: Nema... nije bila opština nego mjesni... ova, mjesna zajednica, kako
12 hoćete, mjesni... To je bilo kod policije zgrada i trgovina i gostiona, a škola
13 je bila i pošta negdje u sredini Saborskoga. Niže je bila crkva, niže prema
14 Jasenici.

15 P: A da li je u Saborskom postajala i neka industrijska zona?

16 O: Nije. Ne.

17 P: Objasnili ste da ste sutradan, 6. avgusta 1991., kada su ovi
18 specijalci i... Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske napustili Saborsko,
19 specijalci iz Duge Rese, da ste otišli do Slunja i da je stigla spec... jedinica
20 specijalne policije iz Slunja, koja je ostala desetak dana. Koliko je bilo tih
21 ljudi?

22 O: Pa, ne mogu se točan broj sjetit', ne znam, al' nije bilo puno. Možda
23 15-20. Ne znam.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Kada su došli, gde su oni bili smešteni?

2 O: Oni su se... pošto je još bilo, oni su se samo... rasporedili. Jedni
3 su ostali na Kuselju odmah, tamo do Plitvica, jer je gori bilo i... ne znam
4 kol'ko, malo... Na drugu stranu su otišli, ne znam, 6-7, i 'amo prema Ličkoj
5 Jasenici. I isto je u... samo se razvukla ta... taj položaj se razvukao, da bi
6 se pojačalo, ako bude napad bolji... veći.

7 P: Nakon njihovog boravka tu, rekli ste desetak, dvanaest dana, posle
8 njih su došli policajci iz Drežnik Grada; je l' tako?

9 O: Da.

10 P: Koliko je njih bilo i gde su oni bili smešteni?

11 O: Oni su isto bili na jednom mestu u kući... u jednoj kući, ako je
12 slučajno zatreba, da budu kao... jer kod njih nije bilo još to. A to je ista
13 Policijska uprava Karlovačka, pa... kao pomažu, doći do pomoći.

14 P: Sudskom veću je u toku ovog suđenja više puta pokazivana karta,
15 geografska karta, deo atlasa na kome se nalazi Saborsko. Pa kad pogledate kartu,
16 to su tačke. Imate Poljanak, Kuselj, pa Saborsko, pa posle toga Plaški...

17 O: Lička Jasenica, Blata, Plavča Draga, Plaška Glava, Plaški.

18 P: Eh. Samo... Hvala Vam na pomoći, pomogli ste mi. Ne znam tačno sva ta
19 mesta, ali sam hteo ovo da Vas pitam: da li se može reći da je Saborsko selo
20 koje se pruža nekoliko kilometara duž puta?

21 O: Sedam kilometara.

22 P: Da li Saborsko ima neke zaseoke ili delove mesta? Da li na primer
23 postoje: Borik, pa Funtana, pa Panjići, Kuselj, Tuk, Brdine?

24 O: Da.

25 P: Da li je sve to u sastavu Saborskog?

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, od Kuselja i do Borika.
- 2 P: Vrh Alan...
- 3 O: Da.
- 4 P: ...je li i on pripada Saborskom?
- 5 O: Da.
- 6 P: A Mali Sivnik?
- 7 O: Da. To je u sredini Saborskog, samo 'amo prema vojnom poligonu.
- 8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Usporite, molim.
- 9 G. MILOVANČEVIĆ:
- 10 P: Dakle, rekli ste da se Saborsko u dužinu pruža nekih sedam
11 kilometara. A da li, ako se uopšte može govoriti o širini, koliko... kolika mu
12 je širina otprilike? Da li imate takvu procenu?
- 13 O: Nije... to je... cesta je kroz Saborski i onda negdi ima u nekim
14 naselj... neki su zaseoci... imaju kao ulicu, pa je duže možda, pola kilometra.
15 A ovo drugo je... uz cestu su kuće, do Kuselja. A nekih ima, ne znam, par
16 zaseoka koji se odvajaju.
- 17 P: Hvala Vam, gospodine Vuković. Vi ste objasnili i za ovu policiju
18 specijalne jedini... specijalnu policiju iz Slunja, a potom i za ovu iz Drežnik
19 Grada, kao i za Vas, da su bili raspoređeni na nekim linijama odbrane na... na
20 položajima, pa ste pominjali Kuselj. Da li je njihov raspored bio po svim ovim
21 mestima koje smo pominjali? Da li ih je bilo u Boriku, u Funtani?
- 22 O: Da. Funt... ona je... U Funtani nije, jer je ona isto negdje dva
23 kilomet... tri kilometra je od Kuselja.
- 24 P: U Funtani?
- 25 O: Funtana, da. Ona je... to je... ima jedna voda i tako se zove od
26 davnina.
- 27 P: U Tuku da li ih je bilo?
- 28 O: Da. To je isto prema vojnom poligonu, Tuk. I Borik lijevo.
- 29
- 30

1 P: U selu ili zaseoku Brdine?

2 O: Da.

3 P: A da li je bilo raspoređeno tih specijalaca i Vaših snaga na Alanu i
4 na Malom Sivniku? To su dva različita vrha.

5 O: Da, ali bilo je po četiri-pet. Nije nas bilo. Četiri-pet na Sivniku,
6 četiri-pet na Alanu. Na Kuselju je bilo više, jer je veća mogućnost, jer je ovo
7 šuma... sa ove strane, a 'amo je vojni poligon, samo da obavijeste ako što bude.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas da malo usporite.

9 G. MILOVANČEVIĆ:

10 P: Vi ste izjavili da ste postali načelnik policije u Saborskom 20.
11 avgusta 1991; je li tako?

12 O: Ne načelnik, možda je krivo napisano. Ali je bio zapovjednik Slavko
13 Ceranić koji je, ne znam, zbog nekih razloga obiteljskih morao napustiti... ić'
14 u Ogulin, jer je on bio iz Josipdola, iz Ogulina ustvari. I onda je rekao: "Ti
15 ostani." I dao... ostavio mi je ovu vezu i auto, da budem na jednom mjestu i kao
16 da budem tu dok se ne vrati ili on ili neko drugi.

17 P: Vi ste, dakle, da ponovim Vaše reči, postali zapovednik tih... te
18 policijske ispostave; je l' se može tako reći?

19 O: A ne mogu ja reći da sam zapovjednik. Ja sam bijâ policajac, al' samo
20 što je Slavko kao ostavio i veli: "Sad ti budi ti na vezi", i to. "I ako treba,
21 otidi /sic/ u Slunj i... po... milicije", i to.

22 P: Ako opišemo ovu vašu poziciju, da li grešim ako kažem da ste Vi -
23 pošto je taj Slavko otišao - njega zamenjivali na tome mestu dok to traje; je l'
24 tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam zamjenjivô dok bi došao koji drugi. Isto preko šume mora
2 preć', preko Glibodola mora preć' i doći natrag mesto Slavka, jer ja nisam t...
3 podoban za takve stvari tada.

4 P: Hvala Vam. Kada ste opisivali napad 03.09.1991. godine, rekli ste da
5 su tada ranjeni rezervni policajci Milan Matovina i Martin Grgić. Gde su se oni
6 nalazili u vreme napada?

7 O: Između zaseoka Štrkovi i Borika. Između baš, nije baš da su ni 'amo
8 ni tamo.

9 P: Izjavili ste da su 06.09.1991., na putu Saborsko-Plitvice ubijeni
10 Ivica Matovina i Marko Šepalj, pripadnici Zbora narodne garde. Stipe Matovina,
11 rezervni hrvatski policajac i da je još jedan hrvatski policajac ranjen.

12 O: Da. Milan Conjar. Milan Conjar je ranjen.

13 P: Da. Kažete oni su se nalazili na putu. A gde su išli?

14 O: Oni su.. oni su bili u Zboru narodne garde, Marko Šebalj i ovi. I
15 išli su iz Grabovca, ja ne znam, i... Jer oni su bili, pa su došli kući i nisu
16 mogli preko Krnjaka natrag za Zagreb ić'. A oni su bili u Zboru narodne garde,
17 ja ne znam di, u... da li Zagrebu, da li u Dugoj Resi, gdi je bilo... di su bila
18 ta sjedišta. I oni su, kad su došli, došli su s kombijem. Mi nismo mogli natrag
19 ić' preko... mogli su doć' do Slunja, a kroz... prema Karlovcu nisu mogli.

20 P: Samo još jedno kratko pitanje: Zbor narodne garde ili ZNG, šta je
21 predstavljao u to vreme? Šta je to bilo?

22 O: Pa to... kao vojska, šta ja znam. Vojska ja mislim. Nije bila
23 policija nego vojska.

24 P: Vojska, čija?

25

26

27

28

29

30

1 O: Hrvatska vojska, nije...

2 P: Hvala.

3 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da je ovo trenutak za pauzu.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Puno Vam hvala, gospodine

5 Milovančević. Sada ćemo napraviti kratku pauzu i vraćamo se u 17.45h.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

7 ... Početak pauze u 17.15h

8 ... Sjednica nastavljena u 17.46h

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

10 Izvolite sestti.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, izvolite.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

13 P: Svedoče, za ovih šest ljudi što su stradali 6. septembra 1991. na

14 putu Saborsko-Plitvice, naveli smo njihova imena. Vi ste rekli da su svi oni

15 bili u uniformama, a u pisanoj izjavi Tužilaštvu stoji da su bilo u sivo-

16 maslinastim uniformama, a naknadno je stigla ispravka da su oni ustvari bili u

17 maskirnim uniformama; je 'l tačno?

18 O: Da.

19 P: Da li Vam je poznato da li su ti ljudi bili naoružani?

20 O: Da, automat...automatske i poluautomatske puške, ne znam koji je što

21 imô. Jer su to ta četiri u kombiju što su bili ili... a ne šest. Četvorica u

22 kombiju.

23 P: Kada su ta četvorica u kombiju nastradala?

24 O: Pa to sa Plitvica kad su... iz Grabovca kad su išli, 06.09. Je li

25 06.09?

26 P: Ivica Matovina, Marko Šebalj...

27 O: Šebalj, da.

28 P: ... Stipe Matovina i još jedan, tako je...

29 O: Da, Conjar Milan. Četvorica.

30

1 P: Hvala Vam, svedoče, ja sam napravio grešku. Dakle, nije se radilo o
2 šest ljudi nego o četvorici ljudi. Hvala Vam na ovoj ispravci.

3 O: Molim.

4 P: Videli smo da su ti ljudi bili naoružani i u uniformama. Da li je pre
5 toga bilo stradanja civila slične vrste? Da li se to dešavalo civilima?

6 O: Ja se ne sjećam da jê. Nije. Ne sjećam se.

7 P: Hvala. Pomenuli smo mesta Glibodol, Saborsko, Ogulin, Drežnik. U
8 kojim mestima... Da li je u tim mestima bilo hrvatskih policijskih snaga i da li
9 je bilo ZNG-a, pripadnika Zbora narodne garde u tim mestima?

10 O: U Drežnik Gradu ja znam za... da je policija bila, ispostava. Iz
11 Slunja je postaja, a ispostava u Drežnik Gradu. A u Glibodolu ne znam, tamo s
12 one strane, do Brinja, što je bilo, je li...

13 P: Hvala. Rekli ste da je 25. septembra 1991. u Saborsko došao konvoj od
14 preko 100 ljudi poreklom iz Saborskog. Objasnili ste da su to bili pripadnici
15 rezervne policije. Rekli ste da ih je vodio Marko Krizmanić, koji je bio
16 zapovednik Ratne jedinice Saborsko nakon toga; je l' tako?

17 O: Da. Ne nakon toga. On je dopeljao... bio zapovjednik. Došao.

18 P: Dak...dakle, takođe ste rekli da je taj prvi konvoj koji je stigao sa
19 tih preko 100 naoružanih ljudi doneo i minobacače, čak i protivavionski
20 mitraljez ili top. Da li se radilo o Browning-u?

21 O: Ma... može biti Browning, da.

22 P: Kada kažemo "Browning", da li sam upravu kada kažem da je to
23
24
25
26
27
28
29
30

1 protivavionski mitraljez kalibra 12,7 mm američke proizvodnje?

2 O: Ja znam da su vikali Browning, ali kak'i je kalibar i kol'ko... ja
3 nisam ustvari ni vidio. Al' samo su pričali da je bio gori.

4 P: Čime su ti ljudi, taj konvoj od preko 100 naoružanih ljudi, čime je
5 stigao iz Zagreba? Kakvim prevoznim sredstvom?

6 O: Pa kamionima koji su mogli vozit'. Ne znam kol'ko je bilo kamiona. I
7 brašno i cigarete i te druge stvari, namirnice.

8 P: Rekli ste da je taj konvoj naoružanih ljudi sa oružjem i namirnicama
9 obišao kasarnu u Ličkoj Jasenici. Zašto?

10 O: Pa nije... nije mogao kroz Ličku Jasicu. Išao je gori, ima šumska
11 cesta više kasarne, koja prolazi na Javornik i onda se spušta kroz šumu u
12 Saborski. Šumska cesta.

13 P: Hvala Vam. Objasnili ste da taj konvoj sa naoružanim ljudima nije
14 mogao kroz Ličku Jasicu. Da li zbog toga što je tamo bila kasarna JNA, da se
15 ne bi sukobio sa JNA?

16 O: Pa ne, nismo mi mogli iz Saborskog kroz Ličku Jasicu, onda nisu ni
17 oni mogli... oni bi išli onda kroz Ogulin i preko Plaškog i Ličke Jasicice da su
18 mislili da mogu proći. Ali nisu mogli proći pošto je bilo Saborsko opkoljeno sa
19 svih strana, ove ceste presječene. I onda su morali ići poprijeko kroz šumu.

20 P: Opisali ste da je taj konvoj od 24... od 25.09.1991. godine sa sobom
21 doveo i devet zarobljenih muškaraca. Jedan je bio stariji, a ostali mlađi, a
22 dvojicu ste prepoznali kao bivše policajce, koje ste znali kao policajce. I
23 rekli ste da su bili u maskirnim uniformama. Je li tako?

24 O: Da, traperice su bile doli, a gori košulje su bile ove maskirne,
25 gornji dio.

26

27

28

29

30

1 P: Hteo sam upravo da Vas pitam o tom detalju. Šta znače to... šta znači
2 to "traperice"? Možete li nam opisati o čemu se radilo? Kakav je izgled tih
3 pantalona?

4 O: Hlače /nerazgovijetno/, tako.

5 P: Da li su to bili maskirne pantalone ili obične, civilne pantalone?

6 O: Obične, tak'e, traperice.

7 P: Dakle, ti ljudi koji su imali obične pantalone, imali su košulje koje
8 su bile šarene?

9 O: Da, dvojica.

10 P: Da. U Vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu u januaru 2001., stoji da
11 je... da su oni bili u maskirnim uniformama, a sada vidimo da se ne radi o
12 uniformama. Jesam li upravo? Dakle, da su oni imali civilne pantalone a gore
13 šarene košulje; je li tačno?

14 O: Ne znam ja. Ja se sad to ne sjećam. Kad... kad sam dao tu izjavu u
15 maskirnoj uniformi da su bili?

16 P: Svedoče, radi se o izjavi koju ste dali Tužilaštvu u januaru 2001.
17 Ona nosi broj 03047121. Na engleskom prevodu broj je 01098817. I na trećoj
18 strani te izjave... na trećoj strani te izjave stoji da... u poslednjem pasusu:
19 "Bili su u mas... Prepoznao sam neke od zatočenih: Duška Jovičića i Damira
20 Vorkapića, policajce iz Ogulina."

21 O: Vorkapića, da.

22 P: Pa onda sledeća rečenica: "Bili su u maskirnim uniformama." A Vi
23 ste... Dakle, pitam Vas da li je tačno ovo što danas kažete ili ovo što piše u
24 izjavi?

25 O: Možda sam ovo... možda je i krivo izjavljeno, al' mislim... u
26 košuljama su bili, gori, gornji dio, maskirnim.

27

28

29

30

1 P: Da li su oni tom prilikom imali neke kape na glavi?

2 O: To ja ne znam što su imali kad su bili zarobiti, jer su take ih
3 dopeljali ovi, ta Ratna jedinica Saborsko, dopeljali ih takve u... tako, u
4 postaju... u ispostavu u Saborsko.

5 P: Vi ste danas, odgovarajući na pitanja tužioca da li su imali nešto
6 napisano na tom gornjem delu šarenom, rekli da je bio grb, dvoglavi orao. Je li
7 orao?

8 O: Da. Da, sa jedne strane. Nako... vidio sam. Ja nisam ulazio u sobu.
9 Nisam mogao, jer je to Marko Krizmanić s otim /sic/ obavljao razgovore i ne znam
10 ko je još tamo. Onda niko drugi nije smio u sobu ulaziti, u kancelariju tu.

11 P: U ovoj Vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu, pored toga što piše da
12 su bili u maskirnim uniformama, stoji i da ste Vi izjavili da su imali oznake na
13 tim uniformama na kojima je pisalo "SAO Krajina." Da li je to tačno ili ne?

14 O: Pa vidio sam tu oznaku. Mislim da je pisalo. Ne da sam vidio tačno,
15 nego mislim da je pisalo to tu. Jer kakvu oznaku može... može nositi drugu? Neće
16 Hrvatske policije nositi.

17 P: Opisali ste da je, dakle, na rukavu bio grb. A jeste li videli ili
18 pretpostavljate da je pisalo "SAO Krajina"?

19 O: Ne. Ako sam tamo stajao, jer tu stoji... Samo sam vidio ono kako...
20 vidi se jedna strana, al' ne vidi se ovo drugo. Ja sam na vratima stajao.

21 P: Da li sam onda upravo ako kažem da Vi možete potvrditi da ste videli
22 samo taj... tog orla?

23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 O: Da, jedan dio.
- 2 P: Samo jedan deo? A da li ste tekst "SAO Krajina" videli ili ne?
- 3 O: Ne.
- 4 P: Hvala.
- 5 O: Molim.
- 6 P: Rekli ste da je...
- 7 PREVODITELJICA: Molim Vas uključite mikrofona.
- 8 G. MILOVANČEVIĆ:
- 9 P: Rekli ste da je tog 25.09.1991., sa tih preko 100 naoružanih ljudi
10 stigao i Marko Krizmanić kao zapovjednik Ratne jedinice Saborsko, da je pri tome
11 on ispitivao ovih devet zarobljenih muškaraca, da je sa njim bio predsjednik
12 kriznog štaba, Luka Hodak, kao i dozapovjednik ratne jedinice, Josip Sabljak. Da
13 li je to tačno?
- 14 O: Da.
- 15 P: Luka Hodak, koga pominjete, bio je predsjednik kakvog kriznog štaba?
- 16 O: Ja sad u to ne ulazim... to je sve došlo iz Zagreba. A sad, što...
17 što su oni prihvaćali u to... krizni štab i njihovo, ne znam.
- 18 P: Kada je taj konvoj, o kome smo sve vreme do sada govorili, na čelu sa
19 zapovednikom Markom Krizmanićem kao zapovednikom Ratne jedinice Saborsko, stigao
20 u Saborsko, gdje je... gdje su ti naoružani ljudi raspoređeni?
- 21 O: Pa okolo di je trebalo, di ste prije napomenuli, ovaj, Sivnik, Alan,
22 Kuselj, neki dio na Borik doli i Štrk. Zaseok je Štrk, te... To je on
23 raspoređio.
- 24 P: Da li sam Vas dobro razumeo da je taj raspored, dakle, izvršio
25 komandant te... zapovednik te ratne jedinice, Marko Krizmanić?
- 26 O: Da.
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Izjavili ste da su nakon par dana ti ljudi, po ispitivanju, ti ljudi
2 srpske nacionalnosti razmenjeni za tri osobe hrvatske nacionalnosti iz Slunja;
3 je l' tako?

4 O: Iz Drežnik Grada. Pa dobro, slunjska je općina kao. Pripada slunjskoj
5 općini Drežnik Grad. Možda se tako nešto... krivo napisano.

6 P: Hvala, hvala. Možda sam ja pogrešio u pitanju. Oprostite. Tako ste
7 danas Tužilaštvu... Takođe ste izjavili da su tog dana pripadnici Martićeve
8 milicije uhvatili jednog hrvatskog policajca i dva pripadnika ratne jedinice,
9 koji su razmenjeni u decembru 1991. godine. Međutim, u izjavi Tužilaštvu,
10 navodite da su ih uhvatili, kako tamo stoji, "pripadnici Martićeve milicije", a
11 danas ste, odgovarajući na pitanja, rekli da ne znate ko ih je uhvatio.

12 O: Pa tako se pričalo u... kao da ih... ili Martićevi ili neko drugi. A
13 sad, ko ih je uhvatio točno, to ja ne znam. Ni sad ne znam, nisam ni pitô ni
14 poslije.

15 P: U Vašoj izjavi datoj Tužilaštvu, takođe navodite da je početkom
16 oktobra 1991. u sukobu četnika i pripadnice /sic/ Ratne jedinice Saborskog
17 ranjeno šest pripadnika te Ratne jedinice Saborskog. Šta podrazumevate pod ovim
18 terminom "četnici"?

19 O: Pa tako su... što ja znam, tako su pričali da je na Kuselju to
20 napadnuto i ovaj neki je konobar sa Plitvica zvali... tako su pričali, da je
21 Čedo... "Sad će ti Čedo pokazati što je... što zna." Al' što ja znam kako je to
22 ispalo sad.

23 P: Kažete da je došlo do oružanog sukoba i da je u... da se... da je na
24 području Sertić Poljane došlo do sukoba tih, kako Vi kažete, četnika sa

25

26

27

28

29

30

1 izviđačkom grupom Ratne jedinice Saborskog i da je tom prilikom ranjeno više
2 osoba koje su svi odreda bili pripadnici ratne jedinice; je li to tačno?

3 O: Da.

4 P: Kada kažete da je u sukobu izviđačke grupe Ratne jedinice Saborsko,
5 na području Sertić poljane, sa četnicima, ranjeno više pripadnika izviđačke
6 jedinice, da li to znači da su ti ljudi koje označavate "četnicima" bili
7 naoružani i sukobili se, da je to bio oružani sukob?

8 O: Oni su napali na... prema Kuselju i onda je... izviđači su bili tamo
9 i javili i što ti ja... Ja ne znam, ja nisam bio na Kuselju. Samo znam do... po
10 priči i ovo kad su ranjeni dopeljani doli u centar, u Saborski, da se preko šume
11 još i opet išlo za Slunj sa ranjenicima.

12 P: Hvala Vam. Kada ste pominjali ovaj konvoj koji je stigao 25.09.1991.
13 iz Zagreba, rekli ste da su to bili rezervni policajci hrvatskog Ministarstva
14 unutrašnjih poslova, da su svi bili naoružani, da su sa sobom doneli minobacače,
15 protivavionske mitraljeze i da su zaposeli borbene položaje u Saborskom i oko
16 Saborskog.

17 O: Oko Saborskog, nije...

18 P: Oko Saborskog, oko Saborskog. Hvala Vam na ovoj ispravci. Da li Vam
19 je poznato ko je naoružao tih 120 rezervnih policajaca? Ko im je dao minobacače?
20 Ko im je dao te protivavionske mitraljeze?

21 O: Pa ne znam, oni su došli iz Zagreba. Ako... kako je to išlo i što, ja
22 nemam pojma. Ne znam.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pošto ste rekli da su prili... pripadnici rezervnog sastava hrvatskog
2 Ministarstva unutrašnjih poslova, da li je logično zaključiti da su ih naoružale
3 hrvatske vlasti a ne Jugoslovenska narodna armija?

4 O: Ha, to je normalno. Kako pričamo za "drugu stanu", ko je drugu
5 naoružavâ?

6 P: Hvala Vam. Naveli ste da je u oktobru 1991. u Saborsko stigô drugi
7 konvoj sa municijom i hranom. Rekli ste da tada nije stiglo ljudstvo, ako sam
8 Vas dobro razumeo; je li tako?

9 O: Da. Nije ljudstvo... nije ih došlo 150, nego došlo ovi šoferi koji su
10 vozili kamione i, ne znam kol'ko, 15-20 osiguranja, ne znam kol'ko je bilo. Kao
11 osiguravat' to na putu.

12 P: Taj konvoj kamiona, koliko je bio veliki? Koliki je broj kamiona bio?

13 O: Ma nije... ne znam je l' šes', sedam... Samo ono.. kao... tako je bio
14 naziv, dolazi konvoj. A sad, kol'ko, je l' bilo šest ili sedam, ne znam.

15 P: Rekli ste da je taj konvoj praćen naoružanim obezbeđenjem od 20-ak
16 ljudi.

17 O: Da.

18 P: Ko su bili ti ljudi? Pripadnici Zbora narodne garde ili pripadnici
19 policije hrvatske?

20 O: Pa, pričuvni sastav policije. Imali su onu uniformu radnu.

21 P: Kako je izgledala ta radna uniforma?

22 O: Nešto tak'e boje. Ovak'e boje.

23 P: Da li se to može reći sivo-plave neke boje, tamnije.

24 O: Da. Sivo-plava, da.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa ja ne vidim tu plavo. Ja samo
2 vidim sivo. Je li Vi to zovete sivkasto-plavo, gospodine Milovančević?

3 G. MILOVANČEVIĆ: Ja sam pitao svedoka da nam opiše tu boju. Kada kaže
4 "ovako", ne mogu je ja opisati. Pa pošto on insistira dalje na tom opisnom
5 odgovoru, ja prokuš... pokušavam da protumačim. A to je pitanje svedoku:

6 P: Dakle, možete li nam opisati tu boju? Da li sam pogrešio kad sam
7 rekao...

8 O: Pa to i jê nešto sivu... no... sivo-plavkasto. Tako je... tako jê,
9 nešto slično.

10 P: Hvala. Da li je to jedna boja ili se može reći da je u pitanju
11 maskirna uniforma?

12 O: Ne, ne. Jedna boja, sve. I hlače i gornji dio.

13 P: Ta pratnja tog konvoja od 20 ljudi, hrvatskih rezervnih policajaca,
14 da li je bila naoružana? I ako jeste, čime?

15 O: Pa puškama. Ko automatsku... neko poluautomatsku, neko automatsku.

16 P: Da li je ta pratnja otišla sa konvojem? Odnosno, da li je konvoj
17 ostao u selu ili je otišao nakon toga?

18 O: Ostao u selu.

19 P: Ti naoružani ljudi, gde su otišli?

20 O: Pa ja mislim ostali su tamo, kol'ko se sjećam. Ne znam tačno.

21 P: U jednom od odgovora na moje pitanje, rekli ste, u vezi sa vatrom
22 koja je otvarana na kasarnu JNA u Ličkoj Jasenici, da je to bio odgovor na
23 njihov napad. Da li sam Vas dobro razumeo?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Možete li nam reći kada je to bilo?
- 3 O: Ne sjećam se datuma.
- 4 P: Da li možemo reći da je to bilo pre nego što je Saborsko zauzeto,
5 odnosno palo, kako Vi kažete, 12.11.1991? Da li je pre tog perioda?
- 6 O: Prije, da.
- 7 P: Da li možemo reći da je to bilo u periodu između leta i tog datuma
8 kada je palo Saborsko?
- 9 O: Pa sad, sad ste se... ljeto i period. To je... daleko.
- 10 P: Oprostite. Oprostite. Samo da se ne preklapamo. Dakle pitam, na
11 primer, da li je to bilo od jula-avgusta 1991., pa do novembra? U tom periodu
12 hoću da Vas pitam. Da smestimo taj događaj u neki period vremena, ako je moguće,
13 ako se sećate.
- 14 O: Pa, to je bilo sad poslije kad su ovi došli iz Zagreba. A sad, kada,
15 koji datum i to, ne znam. To je poslije 25.09. bilo. Poslije. Sad, koji datum,
16 ne znam.
- 17 P: Da li Vam je poznato da su na raskrsnici koja se zove Glibodolski
18 križ, to je blizu Saborskog, ubijena tri pripadnika od Teritorijalne odbrane
19 Plaški? Da li znate za takav događaj početkom novembra 1991?
- 20 O: Ne. Evo prvi put čujem to.
- 21 P: Tada su ubijena na toj raskrsnici i sahranjena tako što su bačeni u
22 iskopanu raku, a preko njih je bačeno truplo ubijenog konja. Bačeni su Šušnjar
23 Vase Stevo, ubijen Šušnjar... takođe, Šušnjar Đure Milan i Petrović Milana
24 Bogdan. Da li su Vam ova imena nešto značila? Da li su Vas podsetila?
- 25 O: Ne, nikad... ja nikad nisam čuo da je gore poginulo, jer...More bit',
26
27
28
29
30

1 ne znam, sa druge strane tamo, od Brinja, je bila linija. Ne znam. Di je
2 Glibodol od Saborskog? Daleko. Treba ići kroz šumu pješke i... Nemamo mi što
3 tražit' tamo, jedino prolazit'.

4 P: Koliko je...

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, mislim da Vam
6 je svedok rekao: "Ne znam, to prvi put čujem danas." Ako Vi nastavite da
7 insistirate sa pitanjima po istoj temi, kako očekujete da dobijete odgovor od
8 njega? On ne zna.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Pokušavam da podsetim svedoka, da vidim da li ga možda
10 neko ime asocira. Inače, nemam više pitanja na tu temu. Hvala Vam.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] On ne kaže da je zaboravio, on kaže
12 da ne zna, da je to danas prvi put čuo. Tu nemate na šta da ga podsećate,
13 gospodine Milovančević.

14 G. MILOVANČEVIĆ:

15 P: Vi ste pomenuli da je nakon dolaska tog pojačanja, prvog konvoja sa
16 oko 120 naoružanih redarstvenika iz Zagreba, bio i taj napad na kasarnu Lička
17 Jasenica. Postoje dokumenti u kojima je tadašnja JNA zapisivala šta se i kada
18 dešavalo, pa ima zapisano da je 05.11, pa 07.11 na kasarnu u Ličkoj Jasenici
19 otvarana vatra iz rejona Alan, iz rejona Veliki Sivnik, da je na tu vatru
20 odgovoreno dejstvom artiljerije sa 26 granata, da je na primer 07.11. iz
21 minobacača i Browning-a otvorena vatra na kasarnu u Saborskom...

22 O: U Saborskom?

23 P: ... na kasarnu u Ličkoj Jasenici, oprostite, od strane... iz
24 Saborskog, sa Božinog vrha. Pa postoji podatak da je 07.11. vrlo jak napad iz
25 regiona Saborskog i Glibadola /?Glibodola/ po kasarni u Ličkoj Jasenici, koji je
26 trajao od 02.50h ujutru i odbijen je tek u 20.00 časova uveče.

27

28

29

30

1 Da li nešto Vi znate o tim događanjima?

2 O: To jê bilo, al' kad su minobacači tukli u Saborski i onda je sa
3 Alana. A sa Sivnika ne znam da može, jer ne može sa Sivnika tući, jedino... nit'
4 se vidi nit'... i dalje, jer to je na drugu stranu, do vojnog poligona. A sa
5 Alana jê, znam da jê se ozgor čulo.

6 P: Da li sam Vas dobro razumeo, dakle, da ste Vi čuli da sa vrha Alan,
7 na području Saborskog tuku minobacači po kaserni... kasarni Lička Jasenica; je
8 l' tako?

9 O: Da, ali je prije toga sa Ličke Jasenice tuklo i sa "petog kilometra
10 pruge", kako zovu. Jedan odatlen /sic/, jedan od... kasarnu tukli u Saborskom.

11 P: Da li ste čuli, pošto Vi niste bili u vreme kada je palo Saborsko,
12 kako Vi kažete, 12.11.1991. u Saborskom, da li ste čuli da je postojala naredba
13 koju je izdao komandant 5. armijske oblasti, general-pukovnik Života Avramović,
14 sa zadatkom Taktičkoj grupi 2 Jugoslovenske narodne armije, kojom je komandovao
15 pukovnik Čedomir Bulat, da tog 12.11. izvrši borbena dejstva u regionu
16 Saborskog, sa ciljem da se poraze oružani neprijateljski sastavi u tom području?
17 Da li Vi znate za takvu naredbu? Da li ste čuli za nju?

18 O: Ne.

19 P: Da li Vam je... Inače je poznato da je u tom napadu na region
20 Saborskog, na sva ta utvrđena mesta, delovala avijacija, da je potom delovala
21 artiljerija, da su bili uključeni tenkovi i da je to bio žestok oružani sukob
22 koji se okončao u popodnevnim satima. Da li znate nešto o tome? Jeste li čuli
23 nešto o tome?

24 O: Ne mogu ja... čula-kazala. Ali ja nisam bio tamo i ne znam ništa.

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste tada, 1991. godine, ušli u novu hrvatsku policiju. Pominjali
2 ste da je od Vas traženo da potpišete izjavu lojalnosti Martićevoj miliciji. Da
3 li Vam je poznato da li je hrvatska policija, novih hrvatskih vlasti, tražila od
4 pripadnika policije srpske nacionalnosti da potpišu takvu izjavu lojalnosti
5 hrvatskoj policiji? Da li ste čuli nešto o tome?

6 O: Ne znam. Tamo su bili... koji su u Ogulinu, koji su radili prije u
7 miliciji i ostali su... neki su ostali, neki su otišli u Plaški... zavisi otkuda
8 jesu, iz Vojnića, iz Plaškoga, iz... ne znam ni ja. A ima... dosta ih je ostalo.
9 Ima i... sad su u mirovini.

10 P: Rekli ste da je početkom 1991. godine hrvatsko rukovodstvo pravilo,
11 odnosno donelo odluku da se pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova zovu
12 "policijom", da su nosili oznaku "šahovnica" kao svoju oznaku. Da li znate kada
13 je osnovan Zbor narodne garde?

14 O: Ne znam.

15 P: Da li ste primetili, kada smo razgovarali o ovim događanjima, da je
16 na mnogo mesta bila raspoređena Ratna jedinica Saborsko, da je to jedinica koju
17 je naoružao i opremio policijski ili vojni vrh Republike Hrvatske i poslao na
18 prostor Saborskog koji se nalazi između najvećeg centra za... za vežbu, poligona
19 Slunj, u bivšoj Jugoslovenskoj narodnoj armiji, na teritoriji Jugoslavije, i
20 između Ličke Jasenice, koja je bila ogromno skladište goriva. Jeste li Vi tu
21 uočili neku uzročno-posledičnu vezu?

22 O: Kakvu vezu? Čega? Kako mislite? Ne... Nisam skužio pitanje. Izvinite.

23 P: Da li ste se pitali otkud Ratna jedinica Saborsko u septembru 1991.
24 godine na teritoriji evropske države Jugoslavije, između dva vrlo značajna

25

26

27

28

29

30

1 vojna objekta saveznih oružanih snaga? Da li ste Vi razmišljali o tome?
2 O: Nisam razmišljao, al' neko ih je poslao iz Zagreba. Otkud... Ne znam.
3 G. MILOVANČEVIĆ: Imam samo još jedno pitanje, časni Sude.
4 P: Prema podacima kojima raspolaže Odbrana, a to su pisani materijali
5 koji su dobiveni od Tužilaštva, tom prilikom, pri akciji kod Saborskog koja je
6 sprovedena po nalogu ovlašćenih vojnih komandanata, sa ciljem da se poraze
7 prisutne neprijateljske oružane snage, dakle Ratna jedinica Saborsko, tom
8 prilikom delovali su avijacija, artiljerija, tenkovi koji su... JNA, koji su se
9 sukobili sa pripadnicima oružanih sastava u Saborskom. Da li su Vama poz... da
10 li je Vama poznat intenzitet borbi koji se vodio u Saborskom u to vreme? Da li
11 ste čuli nešto naknadno, s obzirom da niste prisutni... da niste bili prisutni u
12 vreme tog sukoba?
13 O: Pa ne, samo sam čuo to. I pješadija da je išla, ništa drugo. I to
14 tenkovi, avioni i to, artiljerija.
15 P: Hvala.
16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam završio s unakrsnim ispitivanjem.
17 Zahvaljujem se svedoku na odgovorima.
18 SVJEDOK: Molim.
19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Veoma Vam hvala, gospodine
20 Milovančević.
21 Gospođo Richterova, da li imate dodatnih pitanja?
22 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Imam samo nekoliko pitanja.
23 Dodatno ispituje gđa Richterova:
24 [Tužiteljica ispituje putem prevoditelja]
25 P: U toku unakrsnog ispitivanja, Vi ste posvedočili da ste čuli glasine
26 o tome da je Martićeva policija zaustavljala ljude na kontrolnim punktovima i
27
28
29
30

1 tukla ih. Vi ste istakli da ste... Vi naglasili da ste o tome samo čuli.

2 O: Samo sam čuo.

3 P: Možete li da nam kažete kada ste to čuli, dakle o tom tučenju /sic/
4 ljudi na kontrolnim punktovima?

5 O: U Ogulinu, kad sam radio to... u trećem mjesecu. Ali to je čula-
6 kazala, ja to ne... ne potvrđujem i ne...

7 P: A od koga ste to čuli?

8 O: Pa od građana koji... Al' to se priča, to je čula-kazala, ne znam.

9 P: U toku unakrsnog ispitivanja, takođe su Vam postavljena pitanja o
10 "zengama". Da li je bilo ko od "zengi" bio prisutan dok su trajala... u borbama u
11 Saborskom?

12 O: Ne, jedino ta dvojica su, al' su... oni su došli. Ne znam da su oni
13 bili. I oni su došli... kad su došli kući u Saborski. Ovaj jedan je iz Drežnik
14 Grada, otkuda, Šebalj. I... tamo odnekud jê, sa strane Plitvica. I oni su došli
15 kući, ali nisu mogli natrag sa tim kombijem ići. Do Slunja su došli pa su se
16 vratili natrag, nisu mogli otić', jer su oni došli samo kući na dva-tri dana,
17 al' drukčije nisu bili. Nije bilo drugih /sic/.

18 P: Takođe ste pomenuli da je, po Vašem mišljenju, bilo i nekih ljudi iz
19 Duge Rese ili iz Zagreba. Recite, molim Vas, sudijama gde se nalazi Duga Resa.

20 O: Kod k... blizu kod Karlovca. Ne znam kol'ko ima, šes' kilometara,
21 sedam, od Karlovca.... osam.

22 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Da biste samo pomogli sudijama,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovde na 20. stranici... odnosno, radi pomoći Sudskom veću, da kažem da je to na
2 20. stranici, na sredini stranice. Vi ćete tu videti da se nalazi Karlovac, a
3 centimetar ispod toga Duga Resa.

4 P: Svedoče, u toku unakrsnog ispitivanja Vi ste takođe rekli da ljudi
5 koji su napustili Saborsko u noći 05. avgusta, da je većina njih napustila
6 Saborsko i otišla u pravcu Rakovice i dalje. Oni su otišli iz Rakovice u tri
7 autobusa, ono što je moglo da stane u te autobuse. Je li tako?

8 O: Ja mislim da je tako, jer ja nisam bio tamo, samo znam da su vikali
9 da tri autobusa su otišla.

10 P: A šta se dogodilo sa ljudima koji nisu stali u autobus? Vi ste ranije
11 rekli da su se mnogi od njih vratili. Da li to govorite o tim istim ljudima?

12 O: Vratili su se ovi koji nisu htjeli ić', koji su, normalno, bili
13 zdravi i... Tu su išli oni stariji koji su bili bolesni, i djeca, i žene i tako.

14 P: A ko se vratio u Saborsko? Da li su to bili... Oni koji su se vratili
15 u Saborsko, da li su među njima bile žene, deca, stariji ljudi, ili su oni svi
16 napustili?

17 O: Vratili su se iz Grabovca ovi... i stariji. Na primjer, moji
18 roditelji su se vratili natrag. Tako i neki su drugi se vratili i...

19 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Nemam više pitanja.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospođo Richterova.

21 SUDAC HOEPFEL: /prijevod engleskog transkripta: "Nemam pitanja, hvala."/

22 SUTKINJA NOSWORTHY: /prijevod engleskog transkripta: "Nemam pitanja."/

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ispituje Sudsko vijeće:

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Vukoviću, na samom početku
3 Vašeg iskaza pitani ste o odnosima između Hrvata i Srba u krajevima o kojima ste
4 Vi davali iskaz. I Vi ste rekli, u odgovoru na pitanje šta se promenilo u
5 odnosu, Vi ste rekli: "Nije bilo promene, samo su odsečeni." Moje pitanje je
6 sledeće: možete li nam reći šta je dovelo do tog odsecanja?

7 O: Pa ne znam, to je više možda politička stvar i ko je koga... kojega
8 su oni imali tamo i što je bilo, pa se... su cestu... zabranili da prolazimo u
9 autobusu i tome, pa nismo mogli kontakt... dalje putovati i to. A mi smo se uvijek
10 slagali dobro u Ličkoj Jasenici. I Saborski i Lička Jasenica.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ko Vam nije dozvoljavao da koristite
12 put?

13 O: Ne znam. Autobus je u 5.10h ujutro krenuo za Ogulin, redovna linija,
14 i vratio se natrag. E sad, ko je to bio, ja ne znam. Šofer je autobus nakna...
15 otpeljao preko Slunja - ne znam kud je tamo otišô - preko Slunja za Ogulin.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Na osnovu Vašeg sopstvenog zapažanja,
17 šta se dogodilo sa ljudima iz Vašeg sela koji nisu išli autobusom, već su išli
18 nekim drugim prevoznim sredstvima? Da li su i oni bili zaustavljeni na putu?

19 O: Pa, nismo ni išli doli prema Ogulinu kroz Jasenicu. Nismo nikuda ni
20 išli.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vi ne znate zašto se autobus vratio,
22 a zbog čega onda Vi niste nikuda išli sami?

23 O: Pa, nije niko išao, jer je vraćen autobus. Kaže: "Ne mere se više
24 prolaziti tuda." Ne znam ko im je zabranio doli, autobus vratio obratno.

25

26

27

28

29

30

1 Ne mogu reći da znam kad ne znam.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Razumem. U redu, da Vas drukčije
3 pitam to. Da li znate za neke ljude koji su pokušali nekim drugim prevoznim
4 sredstvom da odu u Ogulin, a koji su tamo bili zaustavljeni negde?

5 O: Joj, ne sjećam se.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja ne znam područje o kome ste Vi
7 ovde svedočili. Vi ste pomenuli više sela i rekli ste da su bila napadnuta.
8 Počeću od Vašeg sela u kome ste Vi rođeni, Saborskog. Saborsko je bilo napadnuto
9 u nekom trenutku; je li tako?

10 O: Da.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koliko puta?

12 O: Ne znam ni ja kol'ko tačno. Imâ sam... sve sam ja to imô kod
13 zapovjedni... zapovjednik je pisao policije kol'ko je puta napadnuto sve. Al' to
14 je sve izgorilo. To je ostalo tamo u kući i izgorilo. Ne sjećam se sad.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali da li je više od jednog puta?

16 O: Pa kako... Pa napadnuto je, non-stop je napadato. Kako mislite... Ne
17 znam.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada su izvršeni svi ti napadi, nakon
19 njih dakle, u kakvom je stanju bilo selo?

20 O: Sve je... Bile su drvene kuće. Koje su bile drvene, te su bile
21 zapalite, a koje su bile zidane, te su bile porušene i ono... zi...zidine ostale
22 puste. I crkva, i škola, i dom tamo neki, di je mjesna zajednica bila i to...
23 pošta.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Celo selo je, dakle, bilo uništeno?

25 O: Da.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Od onih ljudi koji su bili u selu u
2 vreme napada, da li znate da li je neko od njih poginuo?

3 O: Od civila?

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da.

5 O: Pa, u zadnjem napadu je poginulo... Ne znam, ne znam... ne znam broj.
6 Ali mogu približno onako: na jednom mjestu su tri, na drugom sedam, na trećem je
7 pet... bilo pokopano na kraju, kad smo došli 1995.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U svom iskazu Vi ste rekli, ne znam
9 da li se to baš odnosilo na Saborsko, ali rekli ste da su neki ljudi bili bačeni
10 u neku jamu, navodno. Je li tako?

11 O: U Saborskom, da. I moj otac je tu.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li znate koliko je ljudi bilo
13 bačeno u tu jamu?

14 O: Znam da je bilo sedam sa jedne strane i ne znam kol'ko je sa druge,
15 svi su skupa, da l' je 13, da li 12, ne znam tačan broj.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li želite malo vode da popijete
17 možda?

18 O: Hvala.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vama.

20 Da li se dobro osećate? Je li možete da nastavite da odgovarate na
21 pitanja ili biste hteli da se odmorite?

22 O: /nečujno/

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Da Vas pitam ovo: pored
24 Saborskog, za koja još sela znate da su bila napadnuta?

25

26

27

28

29

30

1 O: Bilo je tamo Poljanak, Sertić Poljana je prije Saborskog zapalita,
2 Poljanak, onda poslije Drežnik Grad i Selište, šta ja znam, Grabovac i... kako
3 je redom išlo, ja ne znam to, poslije Saborskog.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. A da li znate kolika šteta je
5 bila u Poljanku?

6 O: Ne znam. Ne znam.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znate čak ni koliko je ljudi...
8 koliko je bilo smrtnih slučajeva tamo?

9 O: Ne znam. Ne znam. U Poljanku ne znam. Ne mogu reć' da znam ako ne
10 znam.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A Sertić Poljana?

12 O: To je palo prije Saborskoga, al' je... To je imalo, ne znam, 10 kuća,
13 12, ja ne znam kol'ko je kuća imalo tamo. Mislim da je jednu ženu... že...
14 zapalita u kući. Jedna baka, ne znam kol'ko je bilo godina, sedamdeset i par.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kad kažete da je tamo bilo 10 ili 12
16 kuća, to mislite na pre napada?

17 O: Da, prije napada.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da li ste to selo videli nakon
19 napada?

20 O: Jesam poslije. 1995. sam vidio.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A kada ste ga videli 1995. godine, da
22 li su sve kuće još uvek bile na mestu?

23 O: Nije bilo kuća.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nijedne?

25 O: Nijedne.

26 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A u Drežnik Gradu?

27 O: Ja ne znam. Nisam ni išo tamo.

28

29

30

- 1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Niste išli tamo. Sebise?
- 2 O: Ne.
- 3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta mislite pod tim "ne"?
- 4 O: Pa nisam išô tamo. Nisam ni išô ni gledat', ništa. Nisam imao potrebe
- 5 tamo da idem.
- 6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A Grabovac?
- 7 O: Pa u Grabovac sam bio u... na benzinskoj pumpi i...
- 8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A kako je to izgledalo kad ste tamo
- 9 stigli, dakle nakon napada na Grabovac?
- 10 O: Pa is... nešto je bilo zapalito, motel isto, ali... I nešto srušeno,
- 11 ali bilo je, kuća je bilo još cijelih i neke su bile zapalite.
- 12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li biste rekli da je većina bila
- 13 još uvek nedirnuta, netaknuta, ili biste rekli da je manji broj kuća bio
- 14 netaknut?
- 15 O: Pa, ja sam došô do benzinske i tamo kol'ko sam vidio, a tamo ni nema
- 16 puno baš kuća i taj je motel tu i benzinska i neki restoran još, i tih par kuća
- 17 koje su bile uz cestu. Gledô sam, bile su... neka je bila zapalita, neka nije.
- 18 Ništa, bilo je normalno.
- 19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da li znate da li je, kad je svako
- 20 od tih sela bilo napadano, da li su meštani bili agresivni prema napadaču pre
- 21 nego što je došlo do napada?
- 22 O: Ne znam ni ja. Ne znam tamo što je bilo ni kako. Ne znam.
- 23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da li znate za Saborsko? Da li su
- 24 stanovnici Saborskog postali agresivni i zapravo doveli do toga da napadač
- 25 napadne Saborsko?
- 26 O: Ja ne znam o čemu... Ja nisam slušâ nikog da je neko provocirâ
- 27
- 28
- 29
- 30

1 nešto ili nekoga. Nisam slušâ nikad.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Puno Vam hvala.

3 A da li ste Vi u bilo kom trenutku, Vi lično, bili ranjeni u toku tih
4 aktivnosti? Dakle, sami Vi.

5 O: Nisam. U Saborskom nisam bio ranjen nikako.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A nigde drugde takođe?

7 O: U Ogulinu me... na minu sam stao. Poslije, 1991.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li se bili povređeni?

9 O: Da.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gde?

11 O: U lijevu nogu.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li nam pokazati? Da li Vam to
13 teško pada?

14 O: /nečujno/

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo li da vidimo onda to, molim
16 Vas? Čini se da bi ovi advokati sa ove strane hteli da vide. Hoćete li, molim
17 Vas, i sa ove strane da vide.

18 Puno Vam hvala, gospodine Vuković.

19 O: /nečujno/

20 [Suci vijećaju]

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Puno Vam hvala, gospodine Vuković. Mi
22 smo zahvalni Vam što ste došli da svedočite pred Sudom. Oprostite. Izvinjavam
23 se, još nismo završili sa Vama.

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospođo Richterova, da li Vi imate nekih pitanja koja bi proistekla iz
2 naših pitanja?

3 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ne, izvinjavam se, časni Sude.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

5 Gospodine Milovančević?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, samo jedno pitanje, vrlo kratko, vezano za
7 ovo ranjavanje u Ogulinu.

8 Dalje unakrsno ispituje g. Milovančević:

9 P: Može li svjedok da nam objasni kada se to desilo 1991. i kakva je to
10 mina i ko je držao Ogulin tada?

11 O: Držala je Hrvatska vojska i ja sam bio u... na našu minu, na hrvatsku
12 minu sam nagazio.

13 P: Hvala.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Nemam drugih pitanja.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević.

16 Hvala Vama, gospodine Vuković. Vi sada možete izaći iz sudnice.

17 [Svjedok se povlači]

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospođo Richterova?

19 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Mi nemamo svjedoka spremnog da sada
20 počne. Ostalo je samo još 15 minuta. No za ponedjeljak ćemo pozvati još jednog
21 svjedoka. To će biti Vlado Vuković.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospođo Richterova.

23 U tom slučaju završićemo sa radom. Oprostite, jeste Vi imali nešto?

24 G. WHITING: [simultani prijevod] Ne, ja sam se spremao da ustanem na
25 završetku. Prosto sam prebrzo ustao.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Završavamo sa radom i nastavljamo u
2 ponedjeljak u 09.00h ujutro. Da Vas samo podsetim da cele iduće nedelje radimo od
3 09.00h ujutru. Sjednica je završena.

4 ... Sjednica je završena u 18.42h.

5 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

6 27.03.2006., u 09.00h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

petak, 24.03.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudske postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.